

Iskra

20

Majska srečanja

Mesec maj v Iskri ni potekal samo v znamenju mladosti in praznovanja mladih, temveč so slavile jubileje in delovne uspehe tudi nekatere naše delovne organizacije.

Tako je Iskra Delta v Novi Gorici v petek, 23. in soboto 24. maja slavila kar dvojno: slavnostno je odprla svoj novi Izobraževalni center v Novi Gorici s podelitvijo priznanj najzaslužnejšim in s slavnostnim zasedanjem delavskega sveta, naslednjega dne pa so se zbrali člani tega delovnega kolektiva iz vse Jugoslavije, da bi tovariško in sproščeno proslavili svoj dan, dan Iskre Delte.

Podobno je bilo v soboto, 24. maja tudi v Šentvidu pri Stični, kjer so se zbrali člani kolektiva delovne organizacije Iskre Zmaj, da bi kar se da slavnostno proslavili tridesetletnico delovanja obrata v tem dolnjiškem mestecu.

Vsa ta slavlja, proslavljanja in srečanja so zagotovo pomemben del našega vsakdanjega življenja in dela, saj na sproščen, tovariški in prijeten način družijo ljudi iz kolektivov in tovarn, ki se sicer pri delu srečujejo vsak dan, vendar nimajo nikoli dovolj časa, da bi se intimneje in tovariško seznanili ter povezali med seboj. Razen vsega so v glavnem člani teh delovnih organizacij še v najrazličnejših krajih Slovenije in tudi Jugoslavije, kar velja zlasti še za Iskro-Delto. In prav takšna srečanja omogočajo tudi prve seznanitve med sodelavci in ljudmi, kar seveda še bolj utrjuje povezanost in pripadnost, ne samo med Iskraši, temveč tudi med delavci, ki končno delajo, ustvarjajo in se borijo za iste cilje. V tem smislu so takšna slavlja in srečanja še kako pomembna, saj ne predstavljajo samo pomembnih, da ne rečemo zgodovinskih mejnikov v Iskri sami, temveč predstavljajo predvsem neposreden, topel in človeški stik med ljudmi-sodelavci in člani celotne Iskre.

D. Ž.

dan iskre dan borca
kranj 1986

Dan Iskre in dan borca, 4. julij, se nezadržno približuje. Letos bomo svoj dan proslavili kar se da slavnostno, saj praznujemo hkrati tudi štiridesetletnico Iskre, ki je začela svojo nezadržno pot 1946. leta v Kranju. Zato bo letos proslava tudi v Iskrinem rojstnem mestu Kranju, neposredno organizacijo pa so prevzele tri naše tamkajšnje delovne organizacije Kibernetika, Telematika in ERO.

Priprave na praznovanje, ki bo v soboto 28. junija na Gorenjskem sejmu v Kranju, so v polnem teku in zato si vsi želimo, da bi bila udeležba tudi čim številnejša. Skoraj naša dolžnost je, da nas bo na dnevu Iskre letos v Kranju čim več, zato so vsi poslovodni in družbenopolitični delavci v vseh naših delovnih organizacijah zadolženi, da pripeljejo v Kranj čimveč Iskrašev, delavcev in delavk iz svojih kolektivov. V Kranju se mora zato množično zbrati vsa velika in številna Iskrina

družina iz vseh krajev in okolij Slovenije, kjer ima Iskra svoje tovarne. Vemo pa, da teh krajev in občin v Sloveniji ni malo.

Kot smo že poprej zapisali, so priprave na ta naš veliki dan v polnem teku. Oblikovalci pripravljajo in snujejo prireditveni prostor, zagotovljen je tudi že običajni paket (skodelica, žlica, pijača) in seveda obvezni golaž, ki ga bo pripravila Jugoslovanska ljudska armada. Poskrbljeno bo tudi za kulturni del programa pa tudi glasbe za ples in razvedrila ne bo manjkalo. Skratka, kot kažejo vse dosedanje priprave, bo slavlje Iskre v soboto, 28. junija v Kranju potekalo uspešno in gladko tako, kot smo bili vajeni doslej že podobnih prireditev v preteklosti.

Slavnostni govornik na dnevu Iskre in dnevu borca '86 ob naši štiridesetletnici pa bo predsednik predsedstva SRS Franc Popit.

Prijavite se do 6. junija

Organizacijski odbor za pripravo proslave dneva Iskra '86 vas želi seznaniti s pripravami na proslavo, da boste lahko v vaši delovni organizaciji ukrenili vse potrebno za čimštevilnejši obisk ter, da bi se udeleženci dobro počutili.

1. Prireditev bo v soboto, dne, 28. junija 1986, s pričetkom ob 10.
2. Prireditev bo organizirana na Gorenjskem sejmu v Kranju, ki je v bližini centra mesta Kranja. Zaradi bližine železniške postaje (5 minut) je možen prihod z vlaki. ŽTP Ljubljana bo okreplil redne vlake, ki pripeljejo v Kranj pred prireditvijo in odpeljejo iz Kranja v popoldanskem času.

3. Organizacijski odbor sprejema prijave vključno do 6. junija t. i. Upošteevane bodo samo prijave, za katere bo nakazan denar v višini 1.200.- din za paket. Denar je plačljiv na tekoči račun: KOZS ISKRA KIBERNETIKA KRANJ, št. 51500-678-96396.
4. Po preteku tega roka prijav ne bomo mogli upoštevati, ker bodo predhodne prijave osnova za dokončno naročilo paketov. Vabila s kuponi bomo razdeljevali v Kranju in Ljubljani. Čas in kraj vam bomo sporočili naknadno.
5. Vse ostale informacije v zvezi z organiziranjem proslave dajeta Brane Račić, tel.: 22-824 in Dušan Prezelj, tel.: 21-436, za športne igre Iskre pa Rajko Kožar, tel.: 24-551, int.: 29-52.

Slovesnosti v Novi Gorici in v Šentvidu pri Stični

(Na 4., 5., 6. in 7. strani)

Dan Iskre Delte in otvoritev izobraže- valnega centra v Novi Gorici

V petek in soboto je DO Iskra Delta v Novi Gorici praznovala dvojno slavlje. Najprej je bilo v petek slavnostno zasedanje delavskega sveta v okrogli dvorani novega Izobraževalnega centra v Novi Gorici (bivši Argonavti), naslednjega dne pa je bil dan Iskre Delte, na katerem so se zbrali vsi delavci te naše delovne organizacije in hkrati slavnostno odprli svoj novi Izobraževalni center, ki sicer deluje že od oktobra lanskega leta.

30 let Zmaja v Šentvidu pri Stični

Zmajeva tovarna Specialne baterije v Šentvidu pri Stični je minulo soboto proslavila lep jubilej — tri desetletja obstoja. Takratni obrat je ljubljanski Zmaj ustanovil s 25. majem 1956, s sklepom delavskega sveta. Prvi vodja obrata je bil Štefan Brulc, zdaj je v Iskri Commerce, še vedno pa je v šentviškem Zmaju nekaj pionirjev te tovarne, torej tistih, ki so v njej od samega začetka. Ti 30-letniki so Duša Štefanija, Marija Janoš, Mile Jovanovič, Jožica Kališek, Ivanka Srebrnjak in Milan Štih. Njim in seveda tudi drugim delovnim jubilarantom so na prijetni slavnosti podelili priznanja in nagrade.

Dan Iskre Delte

Sejo delavskega sveta DO Iskra Delta je odprl predsednik delavskega sveta Peter Tičar in najprej prepustil besedo generalnemu direktorju Iskre Delte Janezu Škrubeju, ki je na kratko spregovoril o Iskri Delti danes in jutri.

Za uvod je prebral pravkar prispelo brzojavko s Kitajske, v kateri sporočajo predstavniki Iskre Delte, da so uspešno izročili v obratovanje kitajskemu naročniku informativni sistem Iskra Delta. Potem je Janez Škrubej poudaril, da je napočila doba informatike in, da je za to obdobje potrebna lastna strategija, ki jo njihova delovna organizacija tudi ima. Poudaril je, da so kljub težkim časom v njihovi DO optimisti in da morajo zato svoje znanje prodajati tudi razvitemu zahodu. Spregovoril je tudi o poslovnih rezultatih, ob koncu pa poudaril, da je potreben za uspešno opravljanje nalog v prihodnosti predvsem ambiciozen in mlad kader, ki naj bi še bolj vzpodbudil tudi vse ostale, ki bodo šli po poti znanja, edine vrednote jutrišnjega dne.

Svoj kratki nagovor je Janez Škrubej zaključil z mislijo, da je informatika nedvomno temelj za resnično prestrukturiranje našega gospodarstva, kajti, kdor nima svoje lastne informatike, tudi nima svobode in neodvisnosti.

Za njim je Boris Nemeč obširneje poročal o izgradnji Delte Centra v Novi Gorici. Omenil je, da je delavski svet Iskre Delte 17. maja 1984 sklenil odkupiti in sanirati objekt in opremo bivšega TOZD HRC Argonavti v Novi Gorici, da

bi si tako zagotovili ustrezne prostore za potrebe novega izobraževalnega centra Iskre Delte. Izgradnja je potekala v dveh fazah in sicer v sanaciji objekta in opreme ter v nabavi in instalaciji opreme za računalniški center ter opremo učilnic in kabinetov.

V začetku maja 1984 je bil stečajni postopek pred sodiščem v Novi Gorici zaključen in že 8. maja 1984 je delavski svet potrdil sporazume o odkupu terjatev in sprejel sklep o sanaciji objekta bivših Argonavtov. Vzporedno s temi prizadevanji pa so prav tako organizirano in učinkovito izvajale potrebne ukrepe tudi družbenopolitične skupnosti in posebna zahvala velja predsedniku skupščine in izvršnega sveta občine Nova Gorica, občini Bežigrad, republišnemu skladu skupnih rezerv in tudi drugim organizacijam. Projekt za sanacijo je izdelal PROJEKT, Nova Gorica pod vodstvom glavnega projektanta Petra Seljaka. Gradbena dela so se začela 4. 9. 1984 in 19. 9. 1985 je delavski svet Iskre Delte lahko sprejel sklep, da so prostori Izobraževalnega centra Iskre Delte v Novi Gorici na Kidričevi 7 usposobljeni za opravljanje dejavnosti Iskre Delte, hkrati pa so prižgali zeleno luč za prenos procesa izobraževanja iz Ljubljane v Novo Gorico.

Slovesnost v Šentvidu p

Pred letom 1956 je v Šentvidu pri Stični že nekaj let stala prazna tovarna. V njej je bila pred vojno usnjarna, po vojni pa so nekaj časa delali v njej lesene klinčke za čevljarstvo industrijo ter nekatere izdelke za Kovinsko podjetje z Iga. Poslopje je bilo med vojno dvakrat požgano. Po vojni so ga obnovili in tudi razširili.

Ljubljanski Zmaj je v tistih letih zaradi povečane proizvodnje baterij iskal možnosti za prostorsko razširitev, zlasti pa je želel osvojiti lastno proizvodnjo ogljenografirnih izdelkov, vse pa s ciljem, da bi zmanjšal uvoz.

Možnosti za gradnjo novega obrata, ali pa preureditev že obstoječih je bilo kar nekaj, v začetku leta 1956, bilo je februarja pa je »padla« odločitev na Šentvid pri Stični. Razlogov je bilo več, med njimi tudi prostornost že obstoječih objektov, možnost širitve, dovolj ljudi za delo v tovarni, itd.

25. maj, dan mladosti, je torej tudi rojstni dan šentvidske Iskre. Tridesetletni jubilej, so kot že rečeno, proslavili v soboto, 24. maja ter nanj povabili vse — sedanje delavke in delavce pa upokojeince in tudi goste — iz ljubljanskega Zmaja, drugih Iskrinih delovnih organizacij in seveda tudi domačine in tamkajšnje družbenopolitične delavce.

Izredno prijetno proslavo je začel ženski pevski zbor Zmaj iz Šentvida pri Stični. Slavnostni govornik je bil direktor Zmajeve TOZD Specialne baterije Jože Hren, pozdravne nagovore so imeli tudi drugi gostje, v kulturnem programu pa so poleg pevskega zbora nastopili še številni recitatorji. Na proslavi so podelili tudi priznanja in nagrade in

Slavnosti so se udeležili tudi trije nekdanji vodje obrata. V sredini sedljo Štefan Pozenel, Štefan Brulc in Viktor Tratnik.

Ob koncu svojega poročila je Boris Nemeč povedal še nekaj podatkov o novem izobraževalnem centru. Tako meri trakt A 5.309 m², od tega hotelski del 3.525 m², kar predstavlja 94 dvoposteljnih sob in 11 apartmajev.

Trakt B pa meri 6.301 m², od tega je 1.450 m² za 12 učilnic, 10 kabinetov, 4 terminalske učilnice in 2 mikro učilnice. Ostalih 200 m² pa je namenjenih računskemu centru, ostalo so prostori za druge dejavnosti. V traktu B ostaja trenutno še kakih 1.000 m², ki jih bodo kmalu uredili za razširitev dejavnosti Iskre Delte. V izobraževalnem centru se lahko hkrati izpolnjuje kakih 300 strokovnjakov. Te zmogljivosti pa žal niso polno izkoriščene, ker primanjkuje prenočitvenih zmogljivosti in imajo zato v načrtu dograditev novih prenočitvenih zmog-

ljivosti. Tako so bili izpolnjeni vsi sklepi DS Iskre Delte o izgradnji izobraževalnega centra, ki je 23. 5. 1986 dobil tudi dokončno uporabno dovoljenje za oba trakta, kar je omogočilo tudi svečano otvoritev in slavnostno predajo v uporabo celotnega kompleksa tega centra v Novi Gorici.

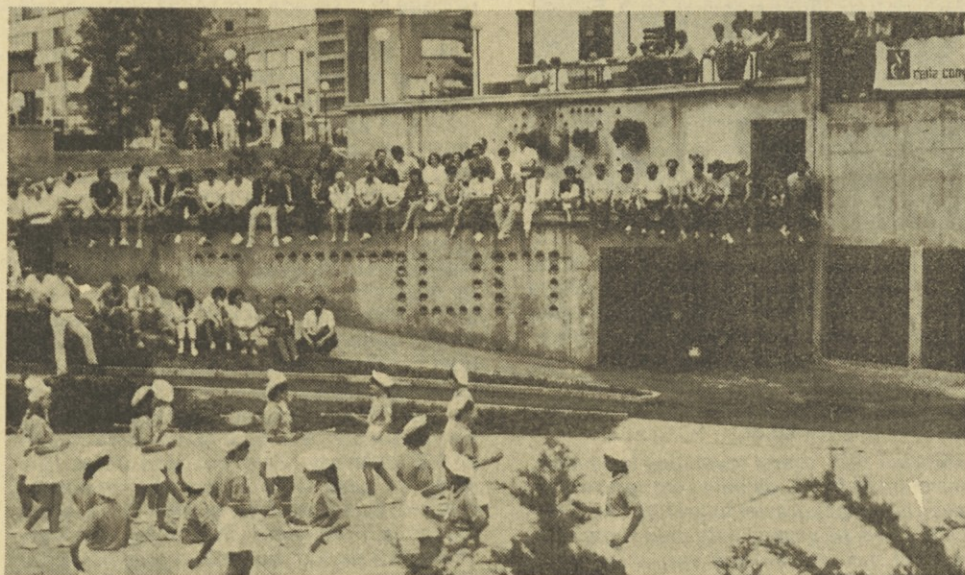
Po poročilu o izgradnji centra je sledila slavnostna podelitev nagrad in priznanj delavcem Iskre Delte. Predsednik komisije za priznanja Jože Bergant je podelil na podlagi razpisa za prigrasitev kandidatov za zlati znak Iskre Delte in uporabljenih kriterijev pravilnika o priznanjih delovne organizacije pet zlatih znakov in sicer:

Janezu Kožuhu, direktorju Mikro programa, za zasluge pri reševanju tehničnih in or-

ganizacijskih problemov v Programu Mikro; **Ljubu Juraku**, vodji skupine SWS v OBE Maribor, za zasluge pri vodenju in organiziranju skupine SWS; **Ludviku Toplaku**, namestniku generalnega direktorja za pravna in samoupravna vprašanja, za zasluge pri razvoju delovne organizacije, kot celote, za njeno pravno urejenost, za izboljšanje kvalitete dela ter učinkovitost skupnih služb delovne organizacije; Razvojni skupini Delta 800, ki jo sestavljajo: **Milovan Jefič**, **Andrej Trebar**, **Jože Matjaž**, **Danilo Poberaj**, **Božidar Simovič**, **Peter Knego**, **Matjaž Makotar**, za izjemne dosežke pri razvoju tega proizvoda; **Božidarju Anzuloviču**, pomočniku generalnega direktorja za regijo, za zasluge pri razvoju delovne organizacije, kot celote, za izboljšanje pogojev gospodarjenja, za povečanje produktivnosti in izboljšanje kvalitete dela v regiji in s tem delovne organizacije, kot celote.

Na podlagi razpisa za prigrasitev kandidatov za srebrni znak Iskre Delte in uporabljenih kriterijev Pravilnika o priznanjih delovne organizacije, so podelili deset srebrnih znakov in sicer:

— **Dubravku Pavloviču**, višjemu projektantu INFO sistemov, za dolgoletno uspešno delo na področju prodaje računalniških sistemov; **Francu Škedlju**, vodji skupine vzdrževanja, za dolgoletno uspešno delo na področju vzdrževanja programske opreme; **Ratomiru Stefanoviču**, vodji vzdrževalne skupine v OBE Beograd, za dolgoletno uspešno delo na področju vzdrževanja aparturne opreme; **Janezu Kozlevčarju**, specialistu dejavnosti v PP, za dolgoletno uspešno delo na področju propagande, **Milijanu Djoikiču**, višjemu projektantu, za zasluge pri

dični

sicer jubilentom dela, sodelavcem za dolgoletno požrtvovalno, prizadevno, uspešno in vzorno delo, tri priznanja pa so podelili tudi prvim obratovodjem tovarne. Proslavo je vodil in povezoval Marijan Mayer.

Še preden pogledamo, kdo so nagrajenci, objavljamo slavnostni govor direktorja šentvidskega Zmaja Jožeta Hrena. Tole je dejal na proslavi:

»Od 25. maja 1956. leta beležimo razvojno pot naše temeljne organizacije. Kar 30 let življenja je vsekakor lep jubilej, lep za posameznika in nič manj za temeljno organizacijo. Zato je prav in potrebno, da ob tej priložnosti pogledamo v preteklost, napravimo kratek obračun in sprehod skozi čas in se tudi spomnimo vsega, kar je pripomoglo, da se je temeljna organizacija iz skromnih začetkov in malih ambicij razvila v solidno, predvsem pa perspektivno TOZD, z ugledom na domačem, še posebej pa na tujem trgu.

Z odločitvijo tedanjega DS je bil ustanovljen obrat Tovarne ZMAJ v Šentvidu pri Stični. Sklenjeno je bilo, da bo predmet poslovanja do nadaljnjega: izdelava lesene in pomožne ter kartonske embalaže za baterijsko proizvodnjo, montaža baterijskih svetilk ter lakirnica in galvanizacija. Prve korake razvoja beležimo v letu 1957, ko se je začela uvajati ogljeno grafitna proizvodnja.

Delovni kolektiv se je moral prilagajati tržnemu gospodarstvu v dokaj hudih razmerah za gospodarjenje in delo.

Z velikimi napori in odrekanjem je moral premostiti težave, ki so jih povzročale nizka

Slavnostni govornik je bil direktor tovarne Jože Hren

stopnja tehnične opremljenosti, nefunkcionalni delovni prostori in še v dokajšnji meri nedograjena tehnologija.

V obdobju 1960—1970 je prišlo do ukinitve ogljeno—grafitne proizvodnje, kartonske in lesene embalaže. Na novo pa se je organizirala proizvodnja depol paste in mletje manganove rude.

Nov bistven premik v našem razvoju je bil storjen v začetku leta 1970, z nakupom licence »zračno depolarizacijske 9V baterije«. Za namestitev tehnologije je bil adaptiran del zgradbe. V izboljšanih delovnih pogojih se je začela utrjevati organizacija proizvodnje, osvajati tehnologija in izboljševala strojna opremljenost.

Naslednje korake razvoja beležimo v izboljšanih delovnih pogojih. Naj naštejem nekatere: izdelava in montaža centralnega ogrevanja, ureditev sanitarij, ureditev delilnice hrane in še bi lahko naštevali.

Naslednji večji tehnološki napredek je bil v letu 1978 in 1979. V tem obdobju je bila kupljena strojna oprema za izdelavo celic PL R25 sistema ACME in mešalnice depol paste.

Leta 1979 je prišlo tudi do sprememb v samoupravni organiziranosti, saj je bila iz dotodanjega obrata ustanovljena TOZD »Specialne baterije«. Takšna samoupravna organiziranost se je v praksi potrdila in ima odraz v uspešnosti gospodarjenja. V zadnjih petih letih pa so vidni rezultati tudi v tehnološki opremljenosti. Rezultati I. trimesečja v letošnjem letu so bili za TOZD uspešni. V tem času smo ustvarili 294 milijonov din

razvoju novih proizvodov; **Marku Ambr-ožiču**, višjemu razvijalcu, za zasluge pri razvoju novih proizvodov;

— **Razvojni skupini Triglav J11—CPU**, ki jo sestavljajo: **Dušan Zalar, Vlado Pečar, Jo-van Malešević, Marjan Babič** za zasluge pri razvoju novih proizvodov; **Darki Valenčak**, socialni delavki v KPSP, za pionirsko in uspešno delo na področju zdravstvenega varstva delavcev; **Božu Omanu**, višjemu specialistu TP v programu opreme ter za interpretacijo mikroracionalnikov na raznih prirreditvah; **Mirku Indofu**, vodji splošnega področja v KPSP Ljubljana, za dolgoletno uspešno delo na splošnem področju.

Zaradi izjemnih materialnih dosežkov Iskre Delte, za katere je zaslužnih več posameznikov in organizacij, se podelijo še priznanja in sicer:

Zlati znak Iskre Delte:

Zorku Debeljaku, Albertu Bevčiču in Antonu Slaperniku, ki niso člani DO ter delavcem delovne organizacije:

Slavku Jurharju, Borisu Nemcu, Miru Turku in Francu Kramerju,

Srebrni znak Iskre Delte prejme

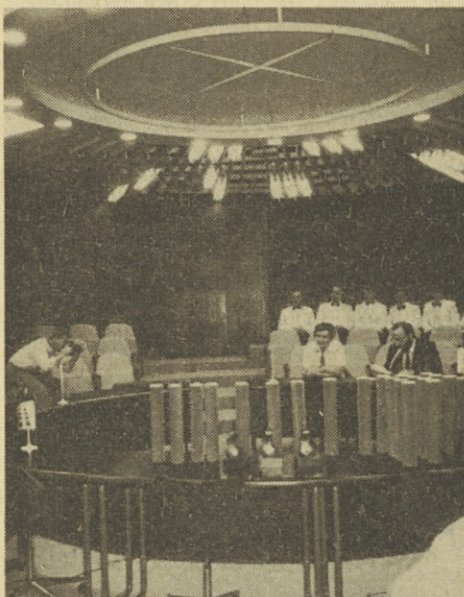
— **Peter Selak** (nečlan DO), medtem ko

Plaketo Iskre Delte prejmejo:

— Sklad skupnih rezerv gospodarstva SRS, občina Nova Gorica in občina Ljubljana-Bežigrad

Priznanja se podelijo za uspešno sodelovanje pri realizaciji pomembnih materialnih dosežkov Iskre Delte (konkretno za izgradnjo Delta centra v Novi Gorici).

Naslednjega dne, v soboto 24. 5. 1986 pa

se je kakih 1.000 delavcev Iskre Delte iz vse Jugoslavije zbralo na praznovanje dneva Iskre Delte. Zbranim je najprej na kratko spregovoril generalni direktor Janez Škrubelj, nato pa je besedo prepustil slavnostnemu govorniku, predsedniku skupščine občine Nova Gorica Danilu Bašinu, ki je v svojem nagovoru dejal:

»Moram reči, drage tovarišice in tovariši, delavci Iskre Delte, da sem zelo zadovoljen, da vas lahko pozdravim tu pri nas v Novi Gorici, posebej pa seveda tiste med vami, ki ste prvič pri nas. In ker sem seznanjen, da je med vami veliko takih, mi dovolite, da vam v

nekaj besedah predstavim to našo Novo Gorico, čeprav je to težko prav zaradi posebnih zgodovinskih in zemljepisnih okoliščin, v katerih je nastajala.

Mesto je novo in smo ga pričeli graditi leta 1948, to je takrat, ko je zaradi nove nastale državne meje med Jugoslavijo in Italijo Goriška ostala brez svojega središča. Namreč, ko je 15. septembra 1947 stopila v veljavo mirovna pogodba med Jugoslavijo in Italijo in je bila postavljena ta meja, je s tem celotna Goriška ostala brez svojega naravnega središča Gorice, ki je pripadla Italiji. Nova Gorica je torej mlado mesto, ki raste od leta 1948 dalje kot novo upravno in kulturno središče Goriške in je seveda tudi sedež občine Nova Gorica.

Nova Gorica leži ob meji, za katero danes pravimo, da prebivalstvo z njenih obeh strani ne ločuje, ampak vedno bolj povezuje. Ta meja tudi združuje ljudi dobre volje in lepih misli na jutrišnji dan, krepi človeške in družbene vezi, ki jih je tkala zgodovina, ki jih je prav ista zgodovina tudi trgala.

Polnih 38 let pravzaprav ni veliko za zgodovino, vendar Nova Gorica si jo že piše. Mesto danes šteje več kot 20.000 prebivalcev ter je upravno, kulturno in gospodarsko središče občine, ki meri 605 km² in ima prek 59.000 prebivalcev. Danes sodi ta občina med razvitejše občine v SR Sloveniji, kar je posledica naglega razvoja po priključitvi tega dela Primorske k matični domovini Jugoslaviji. Danes dela tu v raznih dejavnostih 27.000 delavcev. Zelo poznane doma in v svetu so naše OZD s področja kovinsko-predelovalne industrije, gradbeništva, lesne industrije, obutvene industrije, živilstva, kmetijstva pa tudi turizma in gostinstva. Že skoraj od samega nastanka dalje je mesto,

Slovesnost v Šentvidu p

celotnega prihodka, od tega v izvozu 58 milijonov, čistega dohodka pa smo ustvarili 49 milijonov din in smo na 12. mestu od 38 OZD v občini Grosuplje. Tudi v izvozu že nekaj let

dosegamo dobre rezultate.

Ob jubilejnih priložnostih navadno poudarjamo dosežene uspehe, ki jih resnično ne smemo prezreti. Ne smemo pa biti tudi preti-

rano zadovoljni. Mislim, da smo še vse prevečkrat priča neodgovornemu odnosu do dela, do delovnih nalog, akcije pa prenašamo z ramen na ramena. Še vedno so sicer redki primeri napačnega pojmovanja samoupravljanja, ko nekateri mislijo, da je samoupravljanje tudi nedelo in slab odnos do dela. V resnici pa je samoupravljanje splet pravic in dolžnosti vzajemnih obveznosti, to je tudi red in disciplina in tovarštvo.

Ko vsi skupaj praznujemo trideseti rojstni dan naše temeljne organizacije, ko smo se obvezali, da si bomo pogledali iz oči v oči, da si bomo nalili kozarec čistega vina, da napravimo obračun našega dela, je težko zajeti vse, kar je bilo za to obdobje značilno in odločujoče. Pravzaprav je 30-letna tradicija v resnici mlada pa se kljub temu njene osnovne celice nenehno pomlajujejo. Mlada je po svojih hotenjih, načrtih, pogledih. Želi iti v korak s časom in v tem je njena življenjska moč, ki ji jo lahko dajo le ljudje. V marsičem smo uresničili zamisel lastnih strokovnjakov. Nekajkrat smo se znašli v težkem položaju, vendar smo vselej našli izhod in vsakokrat smo iz takšnega položaja izšli močnejši, izkušenejši, še s trdnejšo voljo vztrajati in to nas uči, da je treba verjeti v lastne moči.

Šentvid pri Stični mora imeti že zaradi tradicije dober pevski zbor in takšen je ženski pevski zbor Zmaj, ki je prijetno obogatil jubilejno slavo.

Tistim, ki so bili člani naše delovne organizacije in sedanjim delavcem naj bo moj

oz. dolina skrbela za zadovoljevanje družbenih potreb. Tu so številne prosvetne, zdravstvene, kulturne, športne ustanove. Nedvomno pa predstavlja vaš center veliko pridobitev za naše gospodarstvo in za razvoj tega območja. Tu ne gre zgolj za to, da smo skupaj uspešno sanirali objekt, poznan pod imenom Argonavti, ki je dolga leta bil nerazrešljiv problem in garjeva grinta Nove Gorice. Nedvomno se je treba pohvalno izraziti o samem saniranem objektu, njegovih infrastrukturah ter vraščenosti v okolico. To je vsekakor že samo po sebi velika pridobitev za naše mesto. Vendar prisotnost tega centra s tako dejavnostjo pomeni, da je tu odprta možnost njegovega sodelovanja z gospodarstvom in negospodarstvom za področje uporabe informacijskih sistemov, ki so računalniško podprti. Nekaj uspehov na tem področju sodelovanja smo do sedaj že beležili in to z Meblom, Goriškimi elektrarnami, Splošno bolnišnico dr. Franca Derganca, Salonitom Anhovo in drugimi. Vsekakor pa je potrebno reči, da je to pravzaprav izziv za naše gospodarstvo pa tudi negospodarstvo, kako na osnovi skupnega sodelovanja ustvariti pogoje za uspešen skupni prodor v Jugoslavijo pa tudi v tujino. Namreč temelji za uspešno sodelovanje pri povezovanju tehnologije z računalništvom so prav gotovo podani.

Danes ko predajate v uporabo ta pomemben objekt s še pomembnejšo dejavnostjo, mislim, da je potrebno reči, da smo pri tem pravzaprav priče rezultatu dela visoke stopnje sodelovanja pri izvedbi te zastavljene naloge. Nedvomno zasluži za to vse priznanje vaš kolektiv, Iskra Delta s svojim vodstvom, ki se je z vsem pogumom odločilo za njeno realizacijo. Prav gotovo je s svojim

sodelovanjem in podporo veliko pripomoglo pri tej realizaciji tudi naše gospodarstvo in družbeni dejavniki. S tem pa je seveda tudi bilo postavljeno izhodišče za nadaljnje sodelovanje.

In najbolj kar človeka prevzame, ko pride z vami in stik, je optimizem, velika volja do napredka in smelost v odločitvah, ki veje prav iz vsakega člana tega delovnega kolektiva. Mislim, da je to v današnjih časih za tisti kolektiv, ki to premore, neprecenljivo bogastvo pa tudi porok za uspeh.

Prav zato mi dovolite, da vam čestitam najprej k vašemu prazniku dnevu Iskre Delte, k vašim doseženim uspehom in pa tudi k tej pomembni delovni zmagi. Želim pa celotnemu kolektivu, kot tudi vašemu Centru tu v Novi Gorici, da bi bili tako, kot doslej uspešni in pa seveda, da bi to naše sodelovanje

tudi v prihodnosti rodilo nove skupne dosežke.

Upam pa in tudi želim, da se boste pri nas v Novi Gorici lepo imeli ter, da boste od nas odšli z željo po ponovni vrnitvi.

Hvala!

Dvodnevno slavlje v Novi Gorici sta popestrili tudi dve umetniški skupini in sicer Ljubljanski oktet ter člani mladinskega kulturno-umetniškega društva »Svetozar Markovič« iz Novega Sada, ki sta s pesmijo in plesi dopolnjevali program slavlja, pri čemer je treba poudariti, da je že dolgo vrsto let pokrovitelj obeh kulturnih skupnin prav Iskra Delta.

D. Ž.

Štični

govor iskrena zahvala za ves trud, še bolj pa kot spodbuda za zagnanost v nove delovne uspehe, za uresničevanje ciljev in smotrov, ki stojijo pred nami in nam obetajo lepo bodočnost.

10-letniki

Marija Bajc, Đulsa Bajramovič, Zineta Čordič, Franc Friedrich, Borut Grčar, Frančiška Gorišek, Metka Kruhar, Vena Manova, Franc Pajek, Koviljka Petrovič, Marija Rozina, Boris Senica, Fikreta Sinanovič, Krista Vukovič, Marija Zadel.

20-letniki

Marija Kocman, Jožica Kristan, Alojzija Kutnar, Ciril Nova, Vlado Podlogar, Marija Rupnik, Nataša Sirec, Janez Tratnik.

30-letniki

Bogdan Brezigar, Rado Čope, Marija Dukarič, Anton Gerdina, Viktor Grošelj, Jožica Kališek, Karolina Klemenčič, Ivan Kovačič, Franc Kristan, Katarina Markovič, Frančiška Pavliha, Ivanka Štefančič, Marija Turgačunin.

V šentvidski Iskrle je zdaj zaposlenih skoraj trideset žensk. Delo je prevsem ročno, v zadnjem času so kupili pa tudi sami naredili že nekaj strojev, ki jim precej olajšajo delo.

30-letniki samo v Zmaju

Štefanija Duša, Marija Janoš, Mile Jovanovič, Jožica Kališek, Ivanka Srebrnjak, Milan Štih.

Posebna pismena priznanja v obliki grafike so podelili 9. sodelavcem za dolgoletno, požrtvovalno in vzorno delo. Prejeli so jih:

Franc Gorše, Vida Kastelic, Franc Kristan, Marija Medved, Anton Mrzelj, Alojz Omanen, Franc Srebotnik, Nasuf Šalja, Janez Tratnik.

Za izjemno prizadevnost in uspešnost pri delu so podelili 8. sodelavcem poleg pismenega priznanja tudi spominsko skulpturo in sicer:

Jernej Drčar, Pavla Grabljevec, Ivan Kovačič, Edvard Mandelj, Nada Mostar, Justi Mramor, Marija Štefančič, Alojzija Zorec.

Priznanja in spominsko skulpturo so podelili tudi trem nekdanjim vodjem obrata, to so:

Viktor Tratnik, Štefan Poženeš, Štefan Brulc.

Besedilo in foto:
Lado Drobež

Iskra-telematika

Koraki Iskre Telematike v informacijsko dobo

Letošnji dan Iskre — dan borca bo izvenel v znamenju Iskre v Kranju, kar ni nenavadno, saj je letos minilo 40 let od zgodovinskega 8. marca 1946, ko je prav v Kranju začela nastajati današnja velika Iskra. Tako se bodo 28. junija na prireditvenem prostoru Gorenjskega sejma v vlogi gostiteljev predstavile delovne organizacije Kibernetika, Telematika in Električno orodje. Prav je, da pred srečanjem na kratko obnovimo svoje poznavanje omenjenih Iskrinih organizacij. Tokrat je na vrsti Iskra Telematika.

S telefonijo se je kranjska Iskra srečala leta 1948 in je že tedaj začela razvijati nove generacije izdelkov te gospodarske veje. Specifičnost proizvodnje telekomunikacijskih sredstev in pravcata revolucija na področju informatike v zadnjih letih pa sta zahtevali korenito reorganizacijo tedanje Iskre Elektromehanike. Iz nje so nastale tri delovne organizacije, med njimi Iskra Telematika, ki združuje proizvodnjo telekomunikacij in računalništva.

Njen proizvodni program je zelo bogat, saj zajema paleto elektronskih telekomunikacijskih sredstev, od telefonskih terminalov, zasebnih, ali tako imenovanih naročniških central, do velikih javnih central ter izdelke posebnega dopolnilnega programa.

Iskrini telefonski aparati se odlikujejo z visoko tehnično in oblikovno dovršenostjo. Za design so prejeli vrsto mednarodnih priznanj, na primer v Londonu, Oslu, Amsterdamu, Montrealu, Kölnu, Tokiu itd. So skladnih oblik in lepih barvnih odtenkov. Priročni in zanesljivi so in zato ustrezajo tako za stanovanja, kot tudi za poslovne prostore.

Vse telefonske aparate, ki jih izdeluje Iskra Telematika, ne glede na izvedbo, je mogoče priključiti na obstoječe sisteme, saj so izdelani po domačih in mednarodnih standardih. Izbirati je mogoče med aparati s številčnico, ali takimi s tastaturo, z dekadnim, ali tonfrekvenčnim izbiranjem števil ter z dupleks ojačevalnikom pa tudi s pomnilnikom naročniških števil ipd.

Kot pomemben Iskrin dosežek na področju telefonskih aparatov omenimo družino telefonov ETA-80, ki se konstrukcijsko in oblikovno bistveno razlikujejo od vseh dose-

danjih. Zaradi uporabe aktivnih elektronskih komponent je elektroakustični del aparata izdelan tako, da sta sprejem in oddaja skorajda neodvisna od oddaljenosti aparata od centrale. V ETA-80 je vgrajen elektrodinamični mikrofoni, ki s časom ne spreminja tehničnih lastnosti in je klimatsko manj občutljiv, pogovor pa je bistveno manj popačen.

Vrhunski dosežek na področju telefonskih aparatov pa je aparat ETA-80, ki je oblikovno

sicer enak prejšnjemu, vendar ima elektroakustično in pozivno vezje v okviru enega monolitnega vezja. Iskra je licenco za to monolitno vezje prodala v Združene države Amerike, zanj pa se zanimajo tudi drugod po svetu.

Za vzpostavitev krajevnih, medkrajevnih in mednarodnih pogovorov Iskra izdeluje več izvedb novičnih telefonskih aparatov. Tudi ti so lahko s številčnico in tastaturo in s prikazovanjem vložnih in porabljenih kovancev. Pravkar prihaja v proizvodnjo javni avtomatski telefonski elektronski novični aparat Jatena, ki je tehnološko in oblikovno izredno sodobno zasnovan in ima velike možnosti tudi v izvozu.

Sodobno poslovno življenje zahteva hitro, zanesljivo, preprosto in hkrati kakovostno komuniciranje znotraj poslovnega sistema pa tudi z zunanjim svetom. V ta namen je Iskra Telematika razvila sistem sekretarskih garnitur Isicom (najsodobnejša varianta je

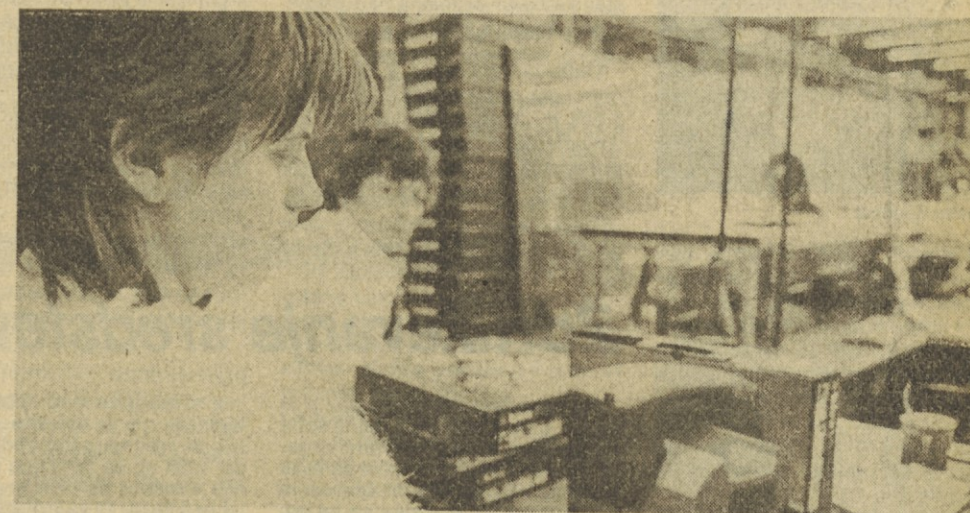
Isicom 80), ki s številnimi funkcijami zadostja prej naštetim zahtevam.

Na podlagi 40-letne tradicije pri izdelavi elektromehanskih in pozneje elektronskih izdelkov je Iskra uspela napraviti prvi, a pomemben korak naprej v dobo informacijske družbe — v dobo digitalizacije telekomunikacijskih omrežij in sicer s Sistemom Iskra 2000. To je povsem nov sistem s porazdeljenim krmiljenjem, ki omogoča komutacijo med telematskimi terminali, kot so: telefon, podatkovni terminali, teleteks in videoteks. Glavne značilnosti sistema so torej: programsko upravljanje, distributivnost, modularnost, digitalizacija, uporaba modernih komponent, enostavna montaža in vzdrževanje, široke možnosti uporabe in odprtost za nove zahteve v bodočnosti.

Sistem Iskra 2000 je načrtovan za prihodnost, ko bo razvito telematsko omrežje. Prilagodljivost sistema pa omogoča uspešno vključevanje digitalnih central tudi v sedanje analogno omrežje. Sistem je široko uporabljen, od majhnih zasebnih central, prek central za posebna omrežja železnic, elektrodistribucije itd., do velikih javnih končnih in kombiniranih central. Prve centrale Sistema Iskra 2000 iz redne proizvodnje že obratujejo.

Vrhunska tehnologija izdelave mikroelektronskih elementov je Iskrini Telematiki omogočila osvajanje velikih digitalnih central Sistema 12, ki so namenjene javnim telematskim omrežjem. Nanje bo mogoče priključiti tudi do stotisoč naročnikov.

V letu 1985 je Iskra Telematika dosegla skupen izvoz v vrednosti 81 milijonov dolarjev, od tega 22 milijonov dolarjev na konvertibilnem področju. To pomeni 53% jugoslovanskega izvoza komutacijske opreme in 97% jugoslovanskega izvoza telefonskih aparatov. Prek 50% svojega prihodka od prodaje izdelkov in storitev Iskra Telematika že zdaj dosega z izvozom, pri čemer je struktura v korist klirinškega. Vendar v zadnjih štirih letih dosega boljše razmerje, saj svoj konvertibilni izvoz povečuje po stopnji 50% letno, ugodna pa so tudi predvidevanja za naslednja leta. Že danes je Iskra Telematika največji Iskrin izvoznik v dežele v razvoju (ca. 16 milijonov dolarjev v letu 1985). Pri

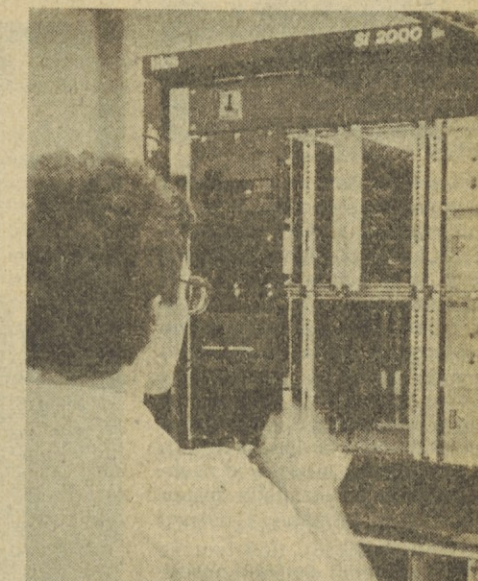

Iskrini telefonski aparati doživljajo lepe uspehe na domačem in tujem trgu.

tem ne gre samo za prodajo končnih izdelkov, temveč tudi za prodajo in prenos tehnologije in znanja (Zimbabve), vključene pa so tudi skupne naložbe (firma TTE — Turčija). Takih oblik trženja, oz. prodora na tržišča držav v razvoju se bo Iskra Telematika še lotevala, tudi v sodelovanju s svojimi partnerji.

Iskra Telematika ima pomembno vlogo na domačem trgu, saj namerava odločilno prispevati k usposobitvi jugoslovanskega telefonskega omrežja za nadaljnji razvoj teleinformatike. Njeni tržni deleži v Jugoslaviji so naslednji: javni sistemi 60%, zasebni sistemi 65%, funkcionalna omrežja 75% telefonski aparati in garniture 85%.

Z osvojitvijo in nadaljnjim lastnim razvojem programa digitalne telefonije se bo Iskra Telematika usposobila za gradnjo jugoslovanskega digitalnega teleinformatičnega omrežja, poleg tega pa bo omogočen njen dolgoročen uspešen nastop na tujih trgih. V domačem prostoru bo torej ustvarjena realna podlaga za razvoj in uresničevanje končnega cilja — teleinformatike, sama delovna organizacija pa si bo z izvozom zagotovila trdno eksistenco. K. MOHAR

Sistem Iskra 2000 je ponos strokovnjakov Telematike. Optimizirano verzijo razvijajo še naprej. (Fotografije: Dean Duboković)

V novjšem obdobju se delavci Iskre Telematike intenzivno opremljajo s sodobnimi napravami, ki bodo omogočile večjo produktivnost in kakovost.

Letošnji dobitniki srebrnega znaka sindikata

Med letošnjimi dobitniki srebrnega znaka sindikata, ki jih na predlog osnovnih organizacij v organizacijah združenega dela vsako leto podeljuje Občinski svet zveze sindikatov Ljubljana-Šiška, so tudi trije predstavniki iz delovne organizacije Iskra Avtomatika, in sicer:

— **Karel Lazar** iz TOZD Avtomatske in varilne naprave, ki je na predlog občinskega sindikalnega sveta prejel priznanje za dolgoletno in uspešno delo v občinskem sindikalnem svetu za razvoj samoupravljanja, kjer je deloval dve mandatni obdobji V zadnjem mandatu je bil tudi podpredsednik sveta.

Marko Sajovic

Njegovo delovanje pa ni bilo vezano samo na občinski sindikalni svet, saj je kot sindikalni delavec tudi dobro poznan v svoji temeljni organizaciji, kjer je od 1978. leta aktivno deloval. Prav v tem obdobju (1979. leta), je osnovna organizacija TOZD Avtomatske in varilne naprave za svoje uspešno delo tudi prejela srebrni znak sindikata.

— **Marko Sajovic** iz TOZD Naprave za energetiko je že od leta 1966 družbeno-politično in samoupravno aktiven. Kot predsednik OOZS je s svojim delom v temeljni organizaciji dosegel največje uspehe pri sprejemanju in uveljavljanju samoupravnih odločitev v temeljni in delovni organizaciji.

Pri svojem delu se je dosledno opiral na odločitve delavcev ter veliko prispeval k delovanju same OOZS, samoupravnih organov itd. Hkrati se je tudi zavzemal za povezovanje OOZS v KOZS delovne organizacije pri razreševanju problematike glede medsebojnih odnosov temeljnih organizacij v delovni organizaciji. Velik je tudi njegov prispevek pri uveljavljanju delitve dohodka ter čistega dohodka, zlasti delitve sredstev za osebne dohodke po rezultatih dela in dohodkovne povezave v delovni organizaciji.

Pri zapletenih pogojih gospodarjenja je velik zagovornik inovativnega razvoja, kakor tudi pospeševanja izvoza, povečevanja aku-

mulacije, razvijanja novih tehnologij itd.

Kot predsednik OOZS si je prizadeval za povezavo z ostalimi družbeno-političnimi organizacijami, poseben poudarek je zlasti posvečal reševanju medsebojnih odnosov med delovnimi procesi, ki so locirani na več lokacijah v Ljubljani.

Njegov prispevek je viden tudi pri prizadevanju OOZS ob uveljavljanju samoupravnega in družbeno-ekonomskega položaja delavcev. Rezultati njegovega dela pa se zlasti kažejo pri dvigu družbenega standarda delavcev, razreševanju stanovanjske problematike delavcev, letovanja, itd.

Delavce vzpodbuja k racionalnemu gospodarjenju z družbenimi sredstvi, družbeni samozaščiti ter ustvarjanju zavesti, da je rezultat doseganja, oz. ustvarjanja večjega dohodka podlaga za uresniče-

Karel Lazar prejema srebrni znak sindikata

vanje vseh potreb in interesov. — **OOZS TOZD Naprave za energetiko.** Kot kolektiv deluje OOZS TOZD Tovarna naprav za energetiko in teleinformatiko Ljubljana, Stegne 15 b s 408 delavci. Kot delovno telo OOZS v temeljni organizaciji je Izvršni odbor OOZS, ki šteje 12 članov in pokrivajo po sindikalnih skupinah celotno organizacijo. Gradivo za Izvršni odbor obravnavajo po sindikalnih skupinah, kjer se izoblikujejo stališča, nato pa jih usklajujejo na seji Izvršnega odbora. OOZS je povezana v Konferenco OOZS na ravni

delovne organizacije, ta pa v koordinacijski odbor na ravni SOZD Iskra.

V zadnjem času smo dajali največji poudarek pri sprejemanju periodičnih in zaključnih računov temeljne organizacije ter sprejemanju samoupravnih sporazumov, oz. samoupravnih splošnih aktov temeljne organizacije in delovne organizacije in sprejemanju družbenih dogovorov. Organizirale so se široke razprave o pomembnih vprašanjih, ki so v interesu TOZD in družbe.

Š. D.

Združevanje sredstev za nakup računalniškega sistema

Na ponedeljkovem kolegiju, ki je bil 12. t. m. v prostorih sejne sobe na Savski c. 3, so poslovodni organi TOZD v okviru dnevnega reda podpisali Samoupravni sporazum o združevanju sredstev za nakup računalniškega sistema Delta 4850 z ustrežno opremo.

V samoupravnem sporazumu o temeljnih plana delovne organizacije za srednjeročno obdobje 1981 do 1985 so se temeljne organizacije v sestavi delovne organizacije Iskra-Industrija za avtomatiko Ljubljana sporazumele za skupno naložbo v razširitev opreme za infor-

macijski sistem delovne organizacije in s tem za izgradnjo učinkovitega poslovno-informacijskega sistema, temelječega na avtomatiziranem procesu in obdelavi podatkov s sodobnimi računalniškimi sredstvi.

Na podlagi soglasja temeljnih

Delovni pogoji danes...

Humanizacija dela

Pred slabimi dvema leti je poslovodni odbor delovne organizacije Avtomatika na eni izmed svojih sej obravnaval programska izhodišča 2. konference SOZD Iskra s področja humanizacije dela, vezano na omenjeno problematiko v delovni organizaciji.

Ob tej priložnosti je imenoval Odbor za humanizacijo dela na ravni delovne organizacije, v katerega so vključeni strokovni delavci z različnih področij (tehnologija dela, varstvo pri delu, medicina dela,

psihologija dela, konstruktorji, kadrovniki, socialni delavci, investitorji). Na ta način smo pokrili zelo široko področje, kar je razumljivo. Humanizacija dela pomeni namreč vseobsežno prilaganje dela in okoliščin, v katerih se delo opravlja, človeku in sicer, tako glede na njegove telesne in umske sposobnosti, kakor tudi glede na njegove želje, navade, tradicijo in podobno.

Po ustanovitvi omenjenega odbora smo tudi v TOZD organizirali komisije za humanizacijo dela. Nekatere so kar lepo začele, ponekod pa so na žalost ostale samo na papirju.

Program dela odbora

I. Prva naloga je bila: oceniti stanje na področju varstva pri delu in humanizacije dela v delovni organizaciji, oz. v posameznih TOZD. Analizo stanja smo izvedli iz treh osnovnih izhodišč:

- 1) ekološkega (tehnološkega) — VPD, tehnologija, projektiva, konstrukcija
- 2) zdravstvenega (medicina dela)
- 3) subjektivnega počutja delavcev (psihologija dela)

II. Naslednji korak je bil: izdelava akcijskih programov posamezne TOZD (kot osnova nam je služil posnetek stanja TOZD).

III. Hkrati smo morali zagotoviti, da delavci, ki delajo na varstvu pri delu in širše na humanizaciji dela, sodelujejo v vseh potrebnih delovnih skupinah (ustrezno načrtujejo stroje, objekte, delovne in tehnološke procese, pri tem pa vključujejo izsledke medicine dela, ergonomije, industrijske psihologije, itd.)

Pri tem bi omenili dve ugotovitvi Odbora za varstvo pri delu in humanizacijo dela SOZD Iskra:

— projektira se praviloma tako, da ekološke razmere ustrezajo minimalnim zahtevam, vendar so delavci še močno ogroženi,

— tudi v novih objektih je praviloma vedno neustrezno urejeno toplotno okolje.

IV. Tehnične in tehnološke ureditve za odpravo najtežjega in najbolj neugodnega dela (odprava težkih fizičnih del z uvedbo avtomatizacije, odprava monotonije, itd.), je tudi ena izmed pomembnih nalog. Zato je potrebno izdelati model, oz. strokovno podlago za vrednotenje inovacij, s katerimi se dosega višja stopnja varnosti, oz. humanizacije dela, ki pa jih ni možno utemeljiti ekonomsko.

V. Pri odpravi, oz. zmanjševanju nevarnosti poškodb pri delu se moramo posluževati metod za preprečevanje invalidnosti, kot:

- predhodni zdravstveni in psihološki pregledi,
- periodični zdravstveni pregledi,

— uvedba sistema preventivnega premeščanja (specialni zdravstveni pregledi, morebitna dopolnilna testiranja).

Pri premetitvah moramo doseči, da se delavca premesti na taka dela in naloge, katera ustrezajo njegovim zdravstvenim in psihofizičnim sposobnostim in njegovemu interesu (upoštevati interese, kolikor je pač mogoče).

VI. Razporejanje delavcev z zmanjšano delovno sposobnostjo, s tesnim sodelovanjem zdravstvene, kadrovske, socialne, psihološke službe, službe varstva pri delu in proizvodnih služb.

Osnova za delo je:

- seznam delavcev z zmanjšano delovno sposobnostjo,
- delovna, socialna in medicinska anamneza,
- podatki in podrobnejše proučitve medicinske dokumentacije,

— ogled delovnega mesta (ocene delovnega mesta, proučitev ekoloških, ergonomskih, drugih delovnih pogojev),

— proučitev psihološke dokumentacije, oz. psihološka obdelava,

- poročilo o opravljanju dosejanega dela,
- analiza in ocena možnosti.

Doseči moramo enotno reševanje problematike razporejanja delavcev z zmanjšano delovno sposobnostjo v celotni DO.

VII. Neposreden vpliv na počutje delavcev (in s tem tudi na njihovo učinkovitost) imajo medsebojni odnosi. Naša naloga je torej tudi izboljšanje medsebojnih odnosov, tako na relaciji podrejeni-nadrejeni, kakor tudi znotraj same skupine delavcev.

VIII. Izobraževanje in vzgoja na področju varstva pri delu in najširše na področju humanizacije dela.

Glede na to, da so interesi delavcev v zvezi z VPD in s pospeševanjem humanizacije dela dokaj nerazviti (ugotovitev odbora za VPD in humanizacijo dela SOZD Iskra) ter, da delavci največkrat radi pristanejo ne neugodne delovne pogoje, če dobijo za to dodatek, bo potrebno veliko dela in permanentnega izobraževanja, da se odpravita miselnost. V nekaterih TOZD obstaja v strokovnih, oz. vodstvenih krogih odklonilno stališče do te problematike. Ker se zavedamo, da brez njihove podpore ne moremo doseči dobrih rezultatov, skušamo dobiti njihovo podporo.

Če pogledamo nazaj, kaj je bilo narejenega od tega, kar smo si naložili, smo lahko zadovoljni, saj se:

— izsledke medicine dela, industrijske psihologije, ergonomije, varstva pri delu, ustrezno uvajajo v nove delovne in tehnološke procese, objekte s čimer se bistveno izboljšujejo delovni pogoji,

— večjo skrb posvečamo zdravju in počutju delavcev. V nekaterih TOZD organizirano pošiljamo delavce na klimatsko zdravljenje. Kot kriterij za pošiljanje upoštevamo: zdravstveno stanje delavca, pogoje, v katerih delavec dela ter socialni status,

— začeli smo z aktivnimi odnosi v TOZD TELA (telovadba

... In nekoč

med odmori). Tudi to naj bi prispevalo k čim boljše počutju delavcev in delavk ter zmanjševanju invalidnosti, ki je posledica prisilne drže telesa in ponavljajočih se gibov,

— marsikje v proizvodnji so že bistveno izboljšani delovni pogoji (mikroklima, hrup, hlapi). Na žalost pa so ponekod pogoji dela še zelo slabi,

— pri oblikovanju delovnega mesta, delovnih pripomočkov, nabavljanju stolov, strojev, orodij vse bolj upoštevamo ergonomsko načelo.

Odbor za humanizacijo dela Iskra Avtomatika Jadranka RIJAVEC

Obisk v TOZD Specialne baterije Zmaj

Prednost bolj kakovostnim baterijam ter posoitvi obstoječih in uvajanju novih programov

Eden zadnjih obiskov poslovnih in družbeno-političnih delavcev z ravni celotne sestavljene organizacije je bil namenjen Zmajevi temeljni organizaciji Specialne baterije v Šentvidu pri Stični. Datuma obiska niso izbrali po naključju — ta Iskrin kolektiv je namreč prav te dni proslavil 30-letnico delovanja, o čemer obširneje poročamo na drugem mestu.

Tudi zato, ker je bila tovarna v Šentvidu sprva obrat ljubljanskega Zmaja in ker je tudi zdaj tesno povezana z ljubljanskimi baterijaši, lahko govorimo celo o vzornem sodelovanju, je bil obisk namenjen tako predstavitvi Specialnih baterij kot tudi celotne DO Zmaj.

Kot že rečeno, je Iskrina tovarna iz Šentvida pri Stični proslavila tri desetletja obstoja prav te dni, točneje 25. maja. V vsem tem obdobju so proizvodni program v celoti zamenjali kar trikrat. Sprva so pod Zmajevim znakom izdelovali kartonsko embalažo, na vrsto so prišle tudi svetilke pa elektrode, tudi galvanizacija je bila nekaj časa v ospredju, s sedanjim programom pa so se ustalili leta 1970, ko so kupili sovjetsko licenco za proizvodnjo 9 voltnih baterij ter devet let pozneje — takrat so se organizirali kot TOZD — ko so začeli proizvajati eno njihovih najbolj znanih in priznanih baterij — 4 R 25.

Tudi število zaposlenih se je v teh treh

desetletjih precej spreminjalo in seveda raslo — od prvih »pionirjev« se je nekako pred tremi leti ustalilo pri 130. V legitimacijo šentviškega Zmaja naj še zapišemo, da so organizirani v štiri službe — sektor proizvodnje, sektor priprave dela, sektor tehnične kontrole in sektor združevanja. Ostale dejavnosti imajo združene na ravni delovne organizacije, to pa so komercialna, finančno-računovodska, kadrovska, razvojna in plansko-analitska funkcija. Za razliko od nekaterih drugih Iskrinih temeljnih organizacij v Specialnih baterijah poudarjajo, da nikakor nimajo namena teh služb ustanavljati v okviru svoje TOZD in dodajajo, da te, lahko bi rekli, servisne dejavnosti, dobro opravljajo na ravni DO v Ljubljani.

V zvezi s kadri v šentviškem kolektivu tudi ne smemo pozabiti zapisati, da je zaposlena večina žensk, kar 75% jih je, ta odstotek pa je v neposredni proizvodnji še višji. Delavke in de-

Stroj, ki si ga ogledujejo gostje, so konstruirali in izdelali sami v Zmaju

kušnje in z njimi predvidevanja so se žal uredile v teh zadnjih mesecih. Zlasti se je v aprilu in maju ustavila prodaja 9 voltnih baterij, ki so bile doslej eden najbolj akumulativnih programov šentviškega Zmaja.

Z zunanje-trgovinsko usmeritvijo Specialnih baterij je takole: ker so velik uvoznik nekaterih surovin in polizdelkov, so se odločno usmerili tudi v izvoz. Lani so prodali na tuje za 1,1 milijona dolarjev baterij. Za letos načrtujejo izvoz v višini 2 milijona dolarjev, v prvih treh mesecih letos pa so tujim kupcem že poslali za 240.000 dolarjev baterij. Glede na število zaposlenih, so torej šentviški Iskraši med večjimi izvozniki v naši sestavljeni organizaciji.

Gostitelji poslovnih in družbeno-političnih delavcev z ravni celotne Iskre se v zvezi s poslovanjem svojega kolektiva dobro zavedajo, da jim sedanji proizvodni program ne zagotavlja najboljšega gospodarjenja. Zlasti računajo na prenos proizvodnje nekaterih tako imenovanih okroglih baterij iz Stegen v Šentvid. Verjetno se bodo v Zmaju za to odločili po

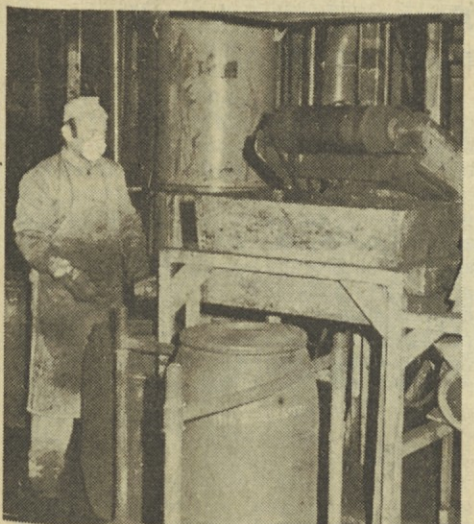

Montaža cellc za baterije 4 R 25, baterije, ki jih skoraj vse izvozijo

uvedbi litijevega programa pa tudi potem, ko bi končno le stekla proizvodnja alkalnih baterij.

Morda toliko o samih jubilarjih. Več lahko preberete v prispevku s slavnosti v šentviškem Zmaju. Trenutni položaj v celotni Zmajevi delovni organizaciji pa je takle: po lanskoletnih problemih, ko so jim proizvodne novosti prinesle velike nevedčnosti, zlasti zaradi slabe kakovosti, probleme pa so imeli tudi po kadrovski plati, jim je uspelo negativne trende že proti koncu leta preusmeriti tako, da je celotna delovna organizacija že v letošnjem prvem trimesečju poslovala pozitivno. Z akumulacijo so »spravili skupaj« skoraj 26 milijonov dinarjev, izredno razveseljiv pa je tudi podatek, da jim je uspelo osebne dohodke povečati v primerjavi z lanskimi kar za 120%. Tretji pomembnejši pokazatelj uspešnih sprememb je ta, da je po lanskim strahotnih problemih s kakovostjo zdaj njihova baterija spet dosegla in celo presegle kakovost drugih jugoslovanskih baterijašev.

Zmaj živi zdaj v glavnem še vedno od proizvodnje klasične Leclanchejeve baterije. V celotnem prihodu je kar 90% baterij in prav toliko odstotkov odpade na Leclanchejev program. Ostalo so svetilke in nekateri dopolnilni programi. In da bo slika še bolj jasna: ob koncu lanskega leta je imel Zmaj že za več kot 90% odpisanih osnovnih sredstev, zlasti opreme. Ob vsem tem razpolaga še s 15 let staro tehnologijo...

Ne samo za lastno, pač pa tudi za ljubljansko proizvodnjo baterij proizvajajo v Šentvidu pri Stični depol paste.

Jugoslovansko tržišče baterij sodi v svetu med najmanj razvito. Samo primerjava: v poprečju kupimo Jugoslavlani — ta številka je v Sloveniji dosti višja — na leto 3,5 baterije, v razvitih državah pa je poraba vsaj petkrat večja. Hkrati je za Jugoslavijo značilno, da »premore« zelo malo baterijskih porabnikov. Prav zato so se v Zmaju pred leti odločili, da bodo postali tudi ponudnik teh trošil ter tako pospešili prodajo osnovnega proizvodnega programa.

Pogovori med predstavniki Zmaja in gosti iz Iskre so se dotaknili predvsem nujnosti, da v Zmaju izboljšajo kakovost baterij, da posodobijo proizvodnjo in uvedejo sodobne programe.

V Zmaju se seveda dobro zavedajo, da brez posodobitve ne bo lepše prihodnosti za ta kolektiv. Ena izmed prvih takšnih posodobitev bo zdaj namenjena boljši zatesnitvi baterij. S tem se bo podaljšal tudi rok skladiščenja, vse pa bo vplivalo na bolj enakomerno proizvodnjo. Morda podatek: rok skladiščenja Zmajevih baterij je eno leto, na Japonskem na npr. že izdelujejo baterije, ki lahko na kupca počakajo v skladišču kar dve leti.

Seveda bo Leclanchejev program baterij z vsemi posodobitvami še naprej rezal najdebelejši kos kruha delavkam in delavcem v Zmaju, to pa nikakor ne pomeni, da ne razmišljajo o novih, sodobnejših vrstah baterij. No, beseda, razmišljajo, gotovo ni pravilna, saj so že pred desetimi leti storili prve korake za uvedbo alkalnih baterij, nekako pred tremi leti pa tudi litijevih baterij. Proizvodnja prvih bo končno stekla v začetku prihodnjega leta, investicija v litijev program pa je za Zmaja kar velik zalogaj, zato upravičeno upajo na pomoč celotne Iskre.

Beseda na srečanju predstavnikov Zmaja in gostov iz Iskre je tekla tudi o prodajnih tokovih baterij, pri čemer v Zmaju opozarjajo na vse

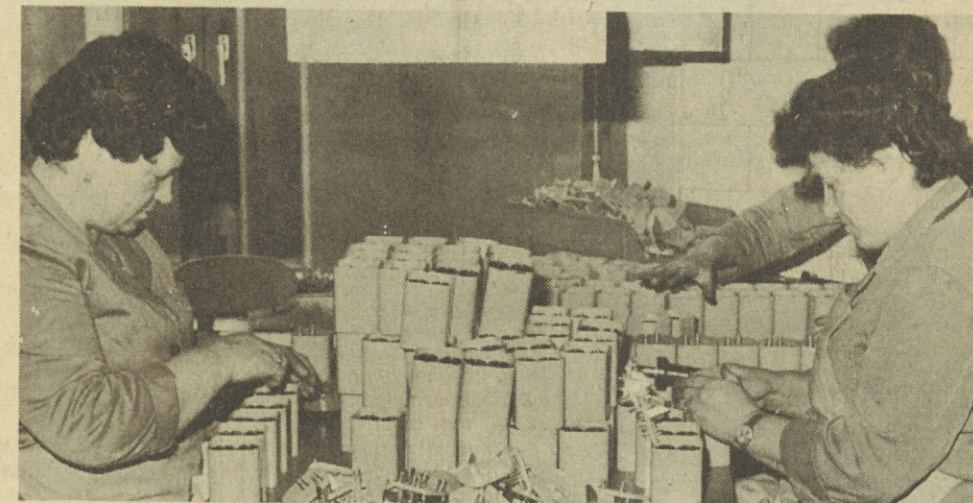
boljše odnose z Iskro Commerce, zadovoljni pa so tudi z njihovimi nabavnimi službami. Govora je bilo tudi o organiziranosti DO, o samoupravljanju in družbeno-političnih aktivnostih in še bi lahko naštevali.

Lado Drobež

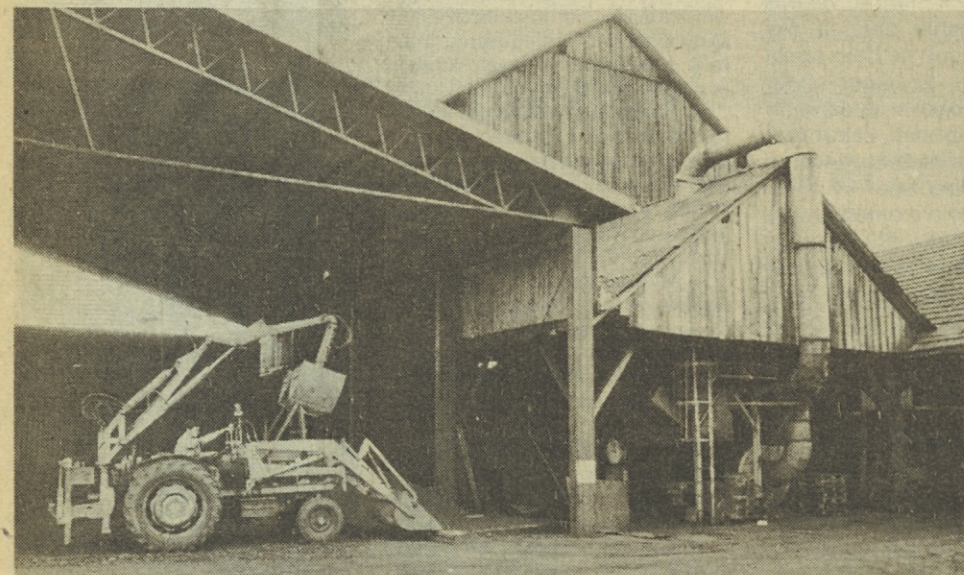
Proizvodni program TOZD Specialne baterije

Baterije: 4 R 25 — 6V
6 PF 22 — 9V
2 R 10 — 3V
6 S 4 — 9V
9 Z 5030 13,5V
S 4 — 1,5 V

vojaške baterije po naročilu
Dopolnilni program: priprava depol paste, mletje manganove rude tudi za druge porabnike, namizne in športne svetilke

Mnogo dela je v šentviškem Zmaju še vedno ročnega

Eno osnovnih surovin za proizvodnjo baterij — manganovo rudo meljejo sami

Razgovor so se udeležili:

od gostov član KPO SOZD Iskra Rado Faleskini, predsednik konference sindikata celotne Iskre Avguštin Čiuha, sekretar DPO Miloš Pavlica in predsednik aktiva zveze borcev Tone Orožim, iz DO Zmaj pa gostitelj, direktor TOZD Specialne baterije Jože Hren in direktor DO Zmaj Vlado Podlogar s sodelavci Jernejem Pajkom, Božom Severjem, Desanko Žnidaršič, Borutom Grčarjem, Vido Šemetovo, FAdikom Alibegovićem, Tomažem Ogrinom, Ivom Štravsom in Radom Čopetom.

lavci so v glavnem domačini, zanje pa je tovarna organizirala tudi prevoz. Velika pridobitev za »vozače«, pa tudi same Iskraše iz Šentvida, je tudi novi obrat družbene prehrane. Z njim so menda kar vsi izredno zadovoljni.

Zdaj pa k poslovanju Specialnih baterij. Ne bi naštevali, oz. ponavljali lanskoletnih rezultatov. Tudi zato ne, ker niso bili najboljši. Mnogo bolj spodbudni so ti iz letošnjega prvega četrtletja. Celotni prihodek so v tem obdobju povečali v primerjavi z enakim lanskim obdobjem za 69% in je dosegel 290 milijonov dinarjev. Dohodek je znašal 80 milijonov dinarjev, čisti dohodek pa 5 milijonov dinarjev. Pri tem se zavedajo, glede na izkušnje iz prejšnjih let, da je prodaja baterij v vzponu na začetku leta, v drugem četrtletju precej pade, začne pa znova rasti v tretjem četrtletju s tem, da je največja ob koncu leta. Iz-

Z obiska delovne skupine

V pogovoru s predstavniki DO Iskra Kibernetika in Tovarne merilnih instrumentov v Otočah se je delovna skupina SOZD Iskra seznanila z uspešnimi poslovnimi rezultati Instrumentov, s potekom izgradnje nove proizvodne hale in z načrti za še hitrejšo osvajanje sodobnih elektronskih instrumentov in merilnih naprav.

Boljši rezultati brez povečevanja števila zaposlenih

Tovarna merilnih instrumentov v Otočah je ena od 11 TOZD v DO Iskra Kibernetika. Letos bo v avgustu praznovala 25-letnico, ki jo bodo še posebej slovesno proslavili, saj bodo takrat odprli nov proizvodni objekt. S tem si bo tovarna zagotovila osnove za še hitrejši tehnološki razvoj in osvajanje zahtevnih izdelkov.

V temeljni organizaciji dela 557 delavcev, kar je 10,8% od števila zaposlenih v Kibernetiki. Ko so pripravljali srednjeročne načrte, so ugotovili, da v zadnjih treh letih skorajda niso povečevali števila zaposlenih. Spreje-

Glavne skupine izdelkov:

- klasični merilni instrumenti za vgradnjo
- multimetri
- novejši programi merilne elektronike in opreme z mikroročunalniki, kot so iskraskop, tranzientni registrirnik, merilni pretvorniki ipd.
- klasični merilni instrumenti

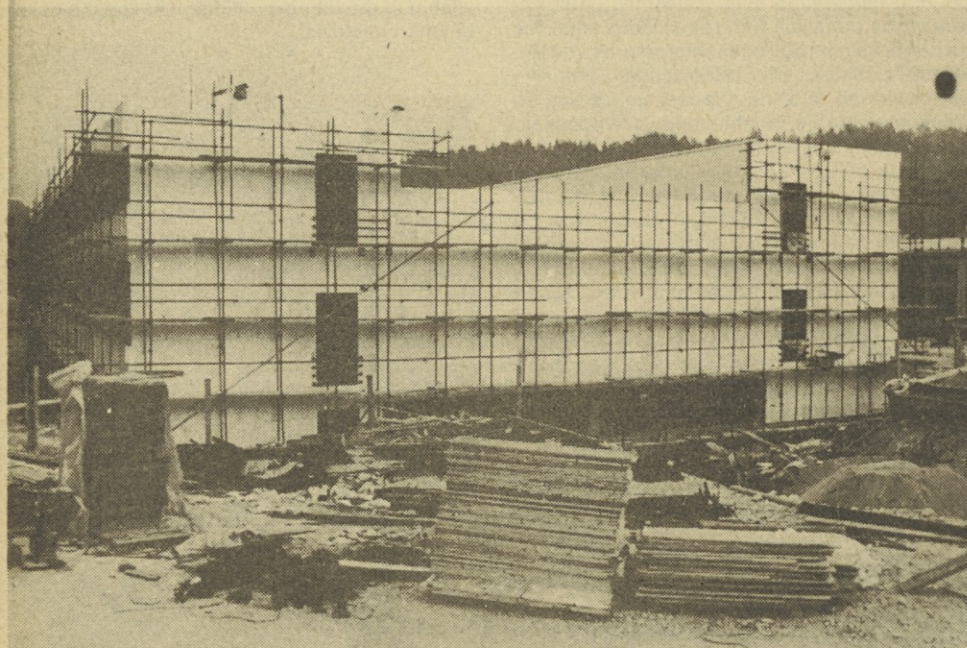

V Iskrnih izdelkih je vse več znanja

Po sprejetih ukrepih občutno izboljšanje

Leta 1984 je Tovarna instrumentov slabo poslovala, ni imela izgube, vendar so na pobudo DO sprejeli program ukrepov za izboljšanje poslovanja. Redno so spremljali njegovo izvajanje in dosledno ukrepali, kadar se je kje zatikalo. Tako so danes zelo zadovoljni z doseženimi rezultati. Bistveno so povečali prodajo na domačem trgu, kjer so skušali nadoknaditi zamujeno v ustrezni cenovni politiki. Precejšnje uspehe so imeli pri izboljšanju akumulativnosti programa, zmanjševanju zaloga iz naslova tujih kooperacij. Pospešena je bila zamenjava iztrošene opreme in strojev. Veliko tujega repromateriala so nadomestili z domačim in opustili del proizvodnega programa.

Lani so ustvarili 3 milijarde dinarjev celotnega prihodka, v letošnjem prvem trimesečju pa 1,2 milijarde din. Lanski izvoz po ICD je znašal tri milijone dolarjev, kar je 11% od skupnega izvoza v Iskri Kibernetiki. Zmanjšuje se tudi delež bruto osebnih

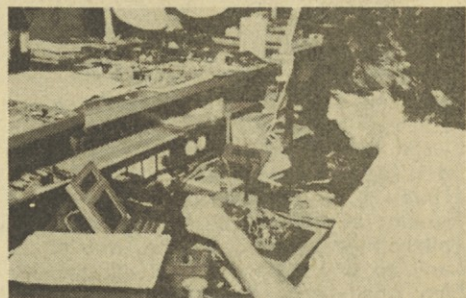
V Otočah raste nova proizvodna hala, groba zidarska dela so končana, v zaključni fazi je izdelava strehe. Nadaljevali bodo z izvedbo instalacij. Otvoritev objekta bo 29. avgusta 1986, ko bo Tovarna merilnih instrumentov praznovala svojo 25-letnico.

mali so predvsem strokovne kadre. Bistven napredek so dosegli z izboljšanjem izobrazbene strukture: 3,3% zaposlenih ima visoko izobrazbo, 3,2% višjo in 21% srednješolsko izobrazbo. Lahko se pohvalijo tudi s prilivom novih delavcev, kar je v gospodarstvu prava redkost. Imajo 80 študentov, 50 delavcev pa se izobražuje ob delu. Za program merilne tehnike je v radovljiški občini veliko zanimanje, v tem je njihova prednost pred TOZD v Kranju.

Tovarna merilnih instrumentov ima nekaj specifičnosti tudi v svojem proizvodnem programu, ki je neka zaključena celota,

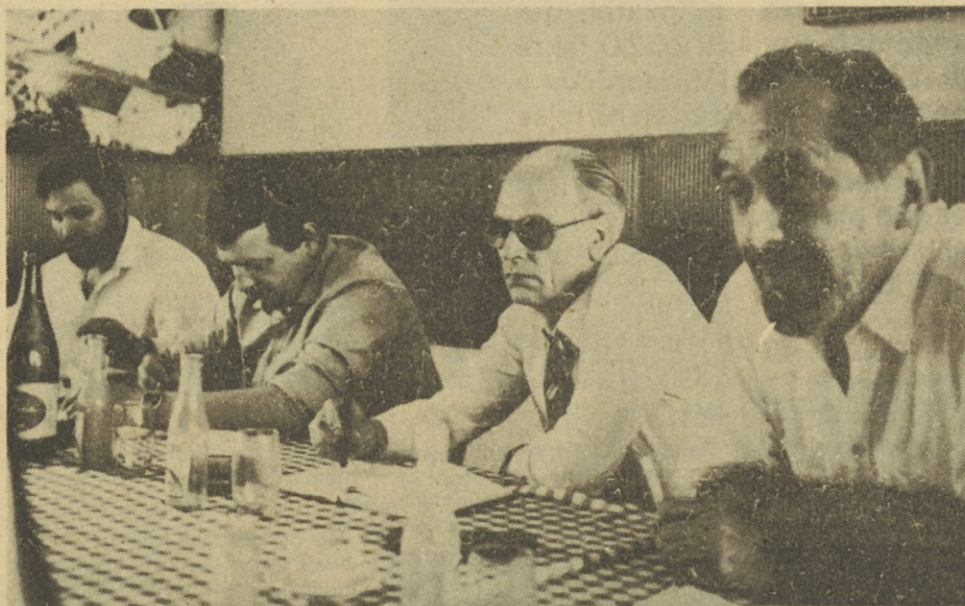
sorodna drugim programom v Iskri Kibernetiki.

Direktor Jože Jelenc je povedal, da bodo v naslednjih petih letih morali veliko vlagati v razvoj novih izdelkov in posodabljanje tehnoloških zmogljivosti. Del naloga poteka v razvojnem oddelku, uspešno pa se razvija sodelovanje z Razvojno-raziskovalno enoto v DO Kibernetika. Tesne so vezi s strokovnjaki Instituta Jožef Stefan, rezultat je novi digitalni iskraskop, z Institutom Mihajlo Pupin sodelujejo pri razvoju merilnih pretvornikov. Spodbujajo tudi sodelovanje s fakulteto za elektrotehniko in drugimi sorodnimi ustanovami.

Proizvodni program Instrumentov je zelo vabilen, zato s kadri nimajo težav. Delavci se radi izpopolnjujejo ob delu.

SOZD Iskra v Instrumentih

dohodkov v strukturi celotnega prihodka. Za proizvodnjo porabijo vsako leto za 800 tisoč dolarjev. Tovarna instrumentov ima najbolj ugoden likvidnostni položaj v DO Kibernetika. Letos izpolnjujejo le 60% načrta izvoza, saj ni dovolj naročil. Položaj finalnih TOZD, ki izvažajo, je vse bolj neugoden. Zato v Iskri že razmišljajo o uvedbi interne izvozne stimulacije.

Boljše razmere v novih prostorih

29. avgusta bodo odprli nov proizvodni objekt. Pri načrtih so predvideli, da bodo pr-

Miha Ječnik je zelo ponosen na nov NC stroj za izdelavo orodij z elektroerozijo charmilles.

Pogovora so se udeležili

Iz SOZD: Miloš Kobe, član KPO za stike z javnostjo, Miloš Pavlica, sekretar DPO, Avguštin Ciuha, predsednik KOS in Tone Orožim, predsednik aktiva Zveze borcev.

Iz DO: Nace Pavlin, direktor področja za kadrovanje in splošne zadeve, Aleksander Ravnikar, sekretar Delovne skupnosti in Stane Zaplotnik, predsednik sindikalne konference.

Iz TOZD Instrumenti: Jože Jelenc, direktor temeljne organizacije, Janez Trelec, vodja proizvodnje, Janez Pogačnik, predsednik sindikata, Edo Zaplotnik, predsednik DS, Franci Faganel, sekretar OO ZK, Mojca Žula, predsednica OO ZSM, Konrad Golob, predsednik aktiva ZB, Davorina Pirc, vodja ekonomsko-analitskega oddelka in Franc Kristan, sekretar temeljne organizacije.

Direktor Jože Jelenc je gostom predstavil pomembne pridobitve v proizvodnji merilnih instrumentov.

oizvodni prostori v pritličju, kar bo omogočilo optimalen pretok materiala. Urejeno bo tudi skladiščenje. Del opreme bodo dobili v prihodnjih mesecih, ostalo jeseni.

Še naprej se bodo vključevali v akcije za izboljšanje položaja izvoznikov, saj so v preteklih letih dokazali izjemno pripravljenost za izpolnjevanje izvoznih naročil. Pomena izvoza se vsi dobro zavedamo, žal pa je malo narejenega, da bi finaliste spodbujali k večjemu izvozu.

Druženopolitične organizacije in samoupravni organi zelo uspešno sodelujejo z vodstvom TOZD. Rezultati aktivnega dela se kažejo v dobrem poslovanju tovarne. Tudi samoupravne aktivnosti potekajo brez zapletov — še vsak referendum je v tej TOZD uspel. Precejšnjo pozornost namenjajo odih delavcev, tudi na upokojene sodelavce ne pozabljajo. Uspešno rešujejo stanovanjske probleme, imajo zelo dobro urejeno prehrano. Pohvaliti je treba tudi obveščanja, saj mesečno izdajajo glasilo TOZD, zelo

OO ZSMS skrbi tudi za učinkovito informiranje v TOZD, posebej ilično obeležijo vsak praznik. V tovarni izdajajo mesečnik pa tudi ostale oblike obveščanja znajo dobro izkoristiti.

dobro imajo razvite druge oblike informiranja. To je tudi ena od osnov za prijetno vzdušje v tem kolektivu.

Delovna skupina je bila z obiskom v Instrumentih zelo zadovoljna. Lahko si samo želimo, da bi imeli več tako uspešnih temeljnih organizacij. Obširnejše poročilo o razgovoru v Otočah bomo objavili v praznični izdaji Kibernetike.

Tekst in foto: A. Boc

S projektним načinom dela d

V temeljni organizaciji KEKO iz Žužemberka pravkar zaključujejo realizacijo prvega dela naročila za sovjetskega kupca Monolit iz Vitebska. Pogodbo za proizvodnjo kompletne opreme za izdelavo MLC (večplastnih keramičnih kondenzatorjev) so podpisali lani novembra in potrebovali so komaj pol leta za izvedbo prvega dela naročila, drugi del bo dokončan konec leta, vse skupaj pa je vredno 2,6 mio klirinških dolarjev.

V DO Elementi že od ustanovitve obstaja bogata tradicija izdelave opreme za proizvodnjo elektronskih elementov, saj tovrstne opreme na trgu običajno ni mogoče kupiti. Tako so bile pravzaprav lastne potrebe tiste, ki so narekovale razvoj, konstrukcijo in izdelavo vedno sodobnejših strojev, za katere so se začeli zanimati tudi tuji kupci. Že leta 1964 je bila z indijsko družbo Asian Electronics Corporation podpisana in tudi realizirana pogodba o transferju tehnologije keramičnih nosilcev ogljenoplastnih uporov in folijskih kondenzatorjev in tudi postavljena kompletna tovarna.

V Žužemberku so leta 1960 pričeli najprej s proizvodnjo enoslojnih keramičnih kondenzatorjev (SLC), pozneje so tehnologijo izpopolnili in začeli s proizvodnjo večslojnih kondenzatorjev. Ob tem pa so vseskozi razvijali, konstruirali in izpopolnjevali opremo, najprej seveda za lastne potrebe. V zadnjih letih je TOZD KEKO postala priznan proizvajalec tovrstne proizvodne opreme. Njihovi strokovnjaki so že leta 1984 prejeli Iskrino inovacijsko nagrado za konstrukcijo, izdelavo in vpeljavo v proizvodnjo linije za izdelavo MLC, podelili so jim tudi občinsko priznanje. Istega leta so podpisali prvo pogodbo z LR Kitajsko za prodajo opreme v vrednosti 275.000 dolarjev, naslednje leto je sledila druga pogodba v vrednosti 105.000 dolarjev. Letošnja pogodba s sovjetskimi partnerji pa je doslej največji uspeh, vendar pa že v naslednjem letu pričakujejo najmanj tako veliko naročilo, saj so potrebe sovjetskega trga ogromne.

Realizacija letošnje pogodbe je zaradi premajhne zmogljivosti strojnih delavnic razdeljena na dva dela. Pravkar zaključujejo prvi del, v katerega sodijo:

dve spajkalni liniji, stroj za žigovanje, merjenje in trakanje, dva pedsortirnika chipov in nekaj pomožne opreme (miza za previjanje). V drugi polovici leta pa bosta izgotovljena še dva stroja za razrez chip kondenzatorjev, dve liniji za metalizacijo stranskih elektrod in ves spekter orodij ter rezervnih

delov. V tej opremi je vgrajena tudi vsa ustrezna elektronika za krmiljenje in merjenje električnih parametrov kondenzatorjev.

Treba je poudariti, da je vsa konstrukcija domača, v tovarni pa je narejeno tudi 90% vseh strojnih delov.

Jože Perko

Tako kratek čas med podpisom pogodbe in njeno izpolnitvijo so uspeli doseči z vzorno koordinacijo dela med konstrukcijskim

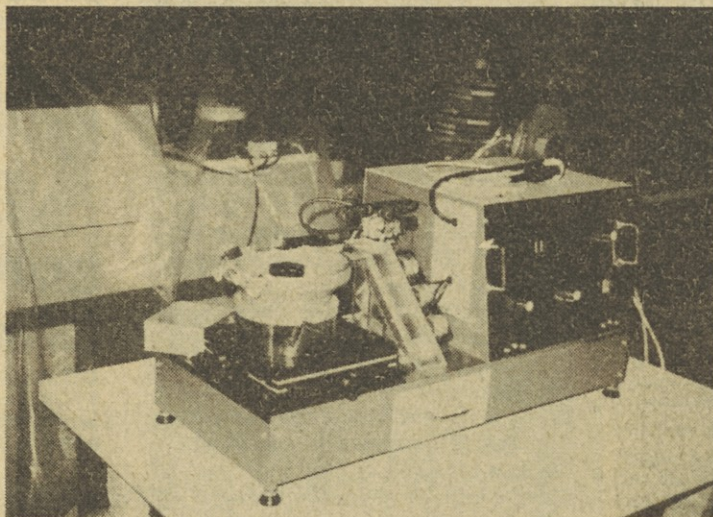

Franc Longar

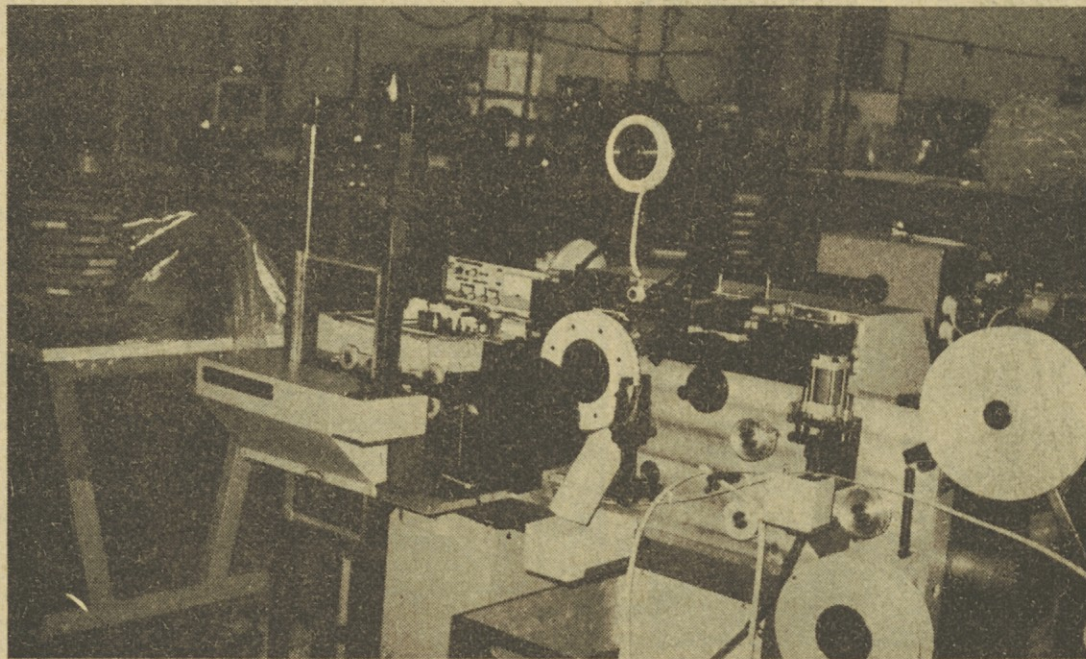
oddelkom, elektronskim laboratorijem ter strojno in ročno delavnico.

Pri izvedbi naloge so sodelovali: Jože Perko, kot vodja projekta, pri pripravi in izoblikovanju koncepta sta sodelovala Peter Bavdek in Klobučar Jože ter konstrukterji: Bojan Baša, Rudi Iskra, Jože Molek, Jože Pečjak, Rajko Pečjak in Jože Stupar. Ekipo iz elektronskega laboratorija je zagotovila vso ustrezno elektronsko opremo: Aleksander Črnač, Bojan Črnač, Štefan Grbec, Tone Konda; številčna ekipa strojne in ročne delavnice pod vodstvom Franca Longarja pa je izdelala dele in sestavila stroje.

V popolno inženiring ponudbo, ki jo razvijajo v tovarni, sodi seveda tudi montaža in zagon strojev na sami lokaciji v Sovjetski zvezi, kamor bo ob odpremi odpovala skupina strokovnjakov, sestavljena iz vseh treh ekip. Spre-

Sortilna naprava za MLC kondenzatorje

Stroj za merjenje, žigovanje in trakanje radlalnih MLC kondenzatorjev

Dopolne inženiring ponudbe

mljali bodo tudi delo na poskusnih serijah.

Jeseni bodo na ljubljanskem sejmu elektronike v okviru posvetovanja o domači opremi za izdelavo elektronskih sestavnih delov žužemberški strokovnjaki predstavili svoje delo in nakazali razvojne možnosti.

V tovarni, v kateri osnovni program predstavlja proizvodnja keramičnih kondenzatorjev, se poleg manjšega obsega dopolnilnih programov program proizvodne opre-

nzatorjev za površinsko montažo, ki je trenutno zadnji hit v svetu. Absolutno namreč sledijo trendom razvoja tehnologije MLC v svetu in s tem v zvezi pripravljajo nove izpopolnitve opreme. Naslednja generacija tovrstne opreme bo opremljena že z mikroprocesorji, kar seveda predstavlja še višjo kakovostno raven.

Načrtujejo še nadaljnjo razširitev svoje inženiring ponudbe in servisa, saj povpraševanja v tretjem svetu in vzhodnih državah

od 8 do 10 mio klirinških dolarjev.

Glede na potrebe, ki so že letos prisotne pa se srečujejo z ozkimi grli, ki jih pogojuje predvsem prostorska stiska v strojni in ročni delavnici ter zastarela in izrabljena oprema, zato bodo v prihodnosti morali razmišljati o določenih vlaganjih in razširitvah zmogljivosti.

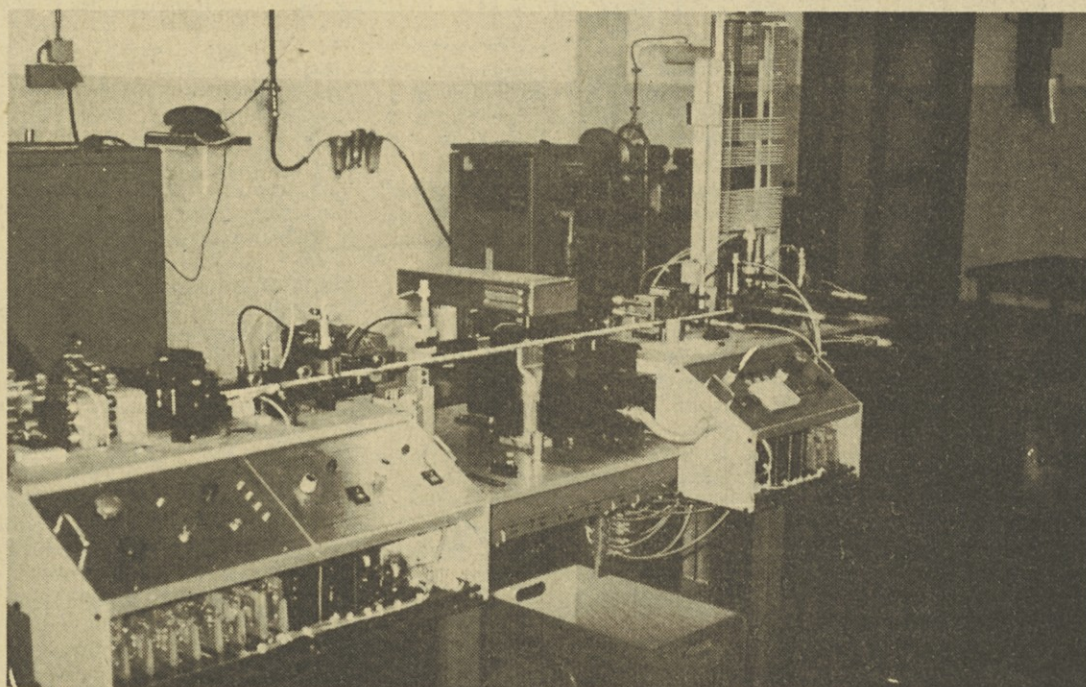
Kljub temu, da nerazvito območje Suhe krajine ne daje dovolj strokovnega kadra, predvsem fizikov in kemikov pa menijo, da je ugodno naključje, da je strokov-

bomo morali še izboljšati nekatere organizacijske načine in seveda tudi razširiti strojne delavnice. S projektnim načinom vodenja in koordiniranja nalog smo šele začeli, zato menim, da bomo s še boljšim načrtovanjem in ob dobro uigrani ekipi, ki jo imamo, pri naslednjih projektih odpravili obstoječe pomanjkljivosti in s tem tudi uspešno izpolnili naslednje pomembne naloge tega srednjeročnega obdobja.

Franc Longar, vodja strojne in ročne delavnice je povedal nekaj besed o poteku del pri izdelavi in montaži delov:

»Včasih smo v delavnicah opravljali le manjša opravila pri rednem vzdrževanju. V zadnjih letih smo svojo dejavnost izredno razširili. Pogodba s Sovjetsko zvezo je za nas pomenila velik izziv, kos pa smo mu bili predvsem po zaslugi dobrega sodelovanja naših tehnologov in montažerjev s konstrukterji. Delo je potekalo vzporedno v ročni in strojni delavnici, ko so bili deli izgotovljeni, smo jih pregledali in nadalje obdelali. Pri montaži so naši najbolj izkušeni orodjarji sodelovali s konstrukterji. Ko so bili stroji sestavljeni, je sledila izredno pomembna faza testiranja. Opremo smo testirali na domačem asortimanu kondenzatorjev, najprej na izmetnih elementih, pozneje z našo redno serijo, šele ob koncu, ko smo vse teste uspešno opravili, smo jih preizkusili še s serijo kondenzatorjev, ki so jih dostavili naročniki opreme. Šele, ko linija res brezhibno deluje, je pripravljena za odpremo. V Sovjetsko zvezo bomo poslali našega najbolj izkušenega montažerja, ki se je za to nalogo posebej pripravil in zato do potankosti obvlada delovanje vseh strojev. Le s tako solidnim servisom lahko uspešno nastopamo v tujini in prepričan sem, da nam glede na kakovost dosedanjega dela, naročil ne bo primanjkovalo.«

I. S.

Spajkalna linija za opremljanje MLC z žičnimi priključki

me vedno bolj razrašča in do neke mere celo kompenzira izpad izvoza kondenzatorjev na zahodna tržišča. Tako se temeljni organizaciji odpirajo dodatne možnosti, predvsem v izdelavi opreme, namenjene za proizvodnjo konde-

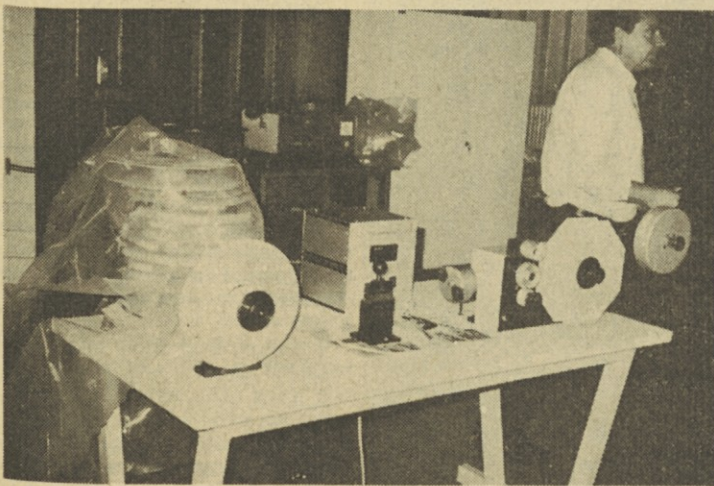
kažejo na zagotovljeno perspektivo na tem področju. Pravkar pripravljajo projekt za Indijo, ki bo aktualen prihodnje leto. Ocenjujejo, da bodo v tem srednjeročnem obdobju iztržili za omenjeni segment svoje proizvodne dejavnosti

njakov strojniške usmeritve, ki jih najbolj potrebujejo pri konstrukciji in izdelavi opreme, dovolj.

O samem projektnem pristopu in poteku naloge pa smo se pogovarjali z vodjo projekta Jožetom Perkcom:

»Glede na to, da časa za podrobno izdelavo elaborata, nismo imeli, smo se takoj, lahko bi rekli, udarniško, lotili naloge. V tistem trenutku, ko je bila pogodba podpisana, smo začeli z delom. Najprej smo izdelali mrežni plan, iz katerega so razvidne naloge vsakega posameznika in časovni roki, ki smo se jih vsi morali do potankosti držati, da je naloga potekala brez zastojev in, da jo bomo tudi točno v roku izvršili. V to nas je prisilil sam položaj, izredna prilagodljivost vseh oddelkov, brez katere realizacija ne bi bila mogoča pa je pri nas že tradicija.

Projektni način dela, kjer se strokovnjaki različnih profilov posvetijo izključno eni nalogi, je za nas dobra izkušnja, ki jo bomo upoštevali tudi v bodoče, vendar

Miza za previjanje MLC kondenzatorjev

Aleksander Črnač in Štefan Grbec sta sodelovala pri konstruiranju elektronskih krmilnih in merilnih delov

Naših štirideset let

Piše:
Dušan Željeznov

Naš sogovornik
ing. Vladimir Klavs

Nastanek horjulske tovarne

Tako smo se, kot sem že omenil, na novo zaposlili še kot »nedokončani« (nediplomirani) inženirji, ker so se začele zapletati zadeve z našimi štipendijami. Prinesti bi namreč morali potrdilo, da nas preživljajo starši, takrat pa smo bili stari že 30 let.

Štirje smo tedaj odšli k tovarišu Rudiju Jančarju na IEV in ga vprašali, če ima delo za nas. Inštitut se je takrat širil in nabiral kadre in tako nas je z veseljem sprejel. Tako smo se leta 1951 zaposlili.

Jaz sem dobil delo v laboratoriju za merilne instrumente pri ing. Slavcu Jenku. Vsak je dobil svojo

Rižarna v Ljubljani danes

nalogo razvijati določen instrument za vse mogoče potrebe, ki so nastajale na samem Inštitutu za elektrovezve in pa seveda tudi v posameznih tovarnah. Takrat je že obratovala tovarna kondenzatorjev v Semiču, tovarna uporov v Šentjerneju, tudi v Sežani so že delali. Ko so najrazličnejši ljudje prihajali k nam, so lahko videli, da smo bili dobro opremljeni z instrumenti in kmalu so se pokazale potrebe, da bi te instrumente prodajali tudi drugim zunaj IEV. Takrat je bilo namreč zelo težko dobiti kak elektronski instrument. Trgovina in industrija v Evropi še nista bili tako usposobljeni, da bi lahko ponudili tak asortiman, kakršnega je danes možno dobiti.

Kot navdušeni elektroničarji smo priložnost za prodajo poskušali izkoristiti, vendar so bile možnosti za samo proizvodnjo minimalne. Na razpolago smo imeli samo nekaj prostorov na Inštitutu v bivši ljubljanski rižarni in tam smo po-

kušali izdelovati serije po pet, deset kosov, pozneje pa tudi večje serije, vendar resnične možnosti za proizvodnjo nismo imeli. Niti nismo imeli ustrezne opreme, z materialom pa smo bili vendar kar dobro založeni, nekaj smo ga prejeli iz domače proizvodnje, nekaj pa iz uvoza.

Kmalu zatem sem bil imenovan za vodjo laboratorija merilnih instrumentov. Pobuda med sodelavci je bila velika, vsi smo bili mladi in zagnani in tako smo hitro širili laboratorijske zmogljivosti — iz enega laboratorija je nastalo pet laboratorijev: laboratorij za klasične elektronske merilne instrumente, za industrijsko elektroniko, potem za medicinsko elektroniko in tako naprej. Postavili smo pet vodij in kar dobro delali. Borili smo se predvsem s prostorskimi stiskami. Rižarna je bila premajhna, kljub temu, da smo adaptirali podstrešje. Radi bi bili prostore razširili in začeli s pravo pro-

oizvodnjo. Pokazali sta se dve prostorski možnosti — v Črnučah v nekem zadrudnem domu in v Horjulu v zgradbi, kjer so hoteli najprej zaposliti pletilje — takratno domačo obrt v Horjulu. Iz tega ni bilo takrat potem nič, stavba je stala prazna nekaj let in so jo nam ponudili v uporabo, z nekaj denarja, da bi stavbo dokončali. Pogovarjati smo se začeli o tej ponudbi in kako bi jo uresničili. Imeli pa smo zaposlenih okrog 100 delavcev, ki so bili povečini inženirji in tehniki. Vse bi tako morali voziti v Horjul, če bi hoteli tam organizirati proizvodnjo. Po dolgih razpravah smo se odločili, da se bomo preselili tja in kupili smo tudi dva avtobusa. V Horjulu pa smo dobili dobre mlade delavce. Poskušali smo tudi z modernimi prijemi kadrovanja. Na sekretariatu za delo so imeli takrat celo psihologe, ki so uporabljali teste. Enega izmed teh psihologov sem povabil v Horjul, kjer je testiral vse zaposlene domačine. Imel sem srečo, da sem tiste teste shranil in pozneje sem s temi testi testiral vse, ki smo jih zaposlovali na novo, da bi jih tako razporedili lahko čimbolj pravilno.

Ko je bila tovarna že formirana, smo imeli zaposlenih že določeno število domačinov. Vse smo testirali in psiholog je ugotovil, da je povprečna raven horjulskih mladincev bistveno višja, kot je bila raven takratnega celotnega sekretariata za delo.

Pozneje sem se srečal z nekim zgodovinarjem, ki je bil doma z Vrhnike in z njim sva hotela ugotoviti, zakaj stoji horjulska dolina inteligenčno tako visoko. Iz zgodovinskih podatkov je omenjeni zgodovinar ugotovil, da so v horjulsko dolino nekoč naseljevali s pretežno dela Slovenije vse puntarske kmete.

V Horjulu smo dobili tako zelo hvaležno delovno silo. Res jih je bilo treba učiti, vendar to ni bilo težko, ker so bili zelo inteligentni in predvsem pridni. Tako smo tovarno v Horjulu zelo hitro postavili pokonci.

Obrat elektronike v Horjulu 1958. leta

Tekmovanja kovinarjev

Uspešni Semičani

Prejšnjo soboto je v črnomaljski in novomeški občini potekalo tretje proizvodno — delovno srečanje kovinarjev Dolenjske regije. V OZD Belt, Iskra, IMV in srednjih šolah so se pomerili kovinostugarji, kovinobrusilci, kovinorezkalci, orodjarji, konstrukcijski ključavničarji, plamenski varilci, varilci REO, varilci TIG pa varilci MAG, livarji kaluperji,

avtomehaniki otto, avtomehaniki diessel in obratni električarji.

Tekmovanje naj bi vzpodbujalo večjo motiviranost delavcev, saj se srečanja kovinarjev udeležujejo vestni in pridni delavci, ki so lahko vzgled drugim, svoje znanje pa prenašajo na delovne sredine. Hkrati na tekmovanju kovinarji medseboj izmenjujejo izkušnje in predstavljajo svojo delovno organizacijo navzven.

V črnomaljski občini je med 69 tekmovalci sodelovalo tudi trinajst semiških Iskrašev. V sami tovarni pa so praktični del tekmovanja opravili orodjarji in rezkalci. V semiških Kondenzatorjih so se na srečanje kovinarjev dobro pripravili, saj so nabavili nekaj novih strojev, stare pa pregledali, saj morajo biti stroji, s katerimi tekmovalci delajo povsem zanesljivi. Tekmovalci iz vseh delovnih organizacij so pokazali veliko teoretičnega in posebno praktičnega znanja. Med vsemi pa so se najbolj od-

rezali prav semiški kovinarji, saj so dosegli zavidljive rezultate: Jože Zorec je dosegel prvo mesto med kovino-strugarji, Martin Šprajcer med kovinobrusilci in Branko Jurman med kovinorezkalci. Med orodjarji je bil najboljši Branko Plavec, med varilci TIG pa Anton Jakša. Posebej pa je treba pohvaliti kovinobrusilca Martina Šprajcerja, ki je na tekmovanju od tisoč možnih dosegel kar 932 točk, kar je izredno lep uspeh.

V. Ž.

Tradicionalno tekmovanje

V idrijskih delovnih kolektivih je potekalo že 11. tradicionalno tekmovanje kovinarjev severnoprimorske regije, na katerem se je zbralo 166 tekmovalcev iz vseh štirih severnoprimorskih občin. Prvi dan delovnega srečanja so se udeleženci iz različnih kovinarskih strok pomerili v teoretičnem znanju iz posameznih poklicev, v znanju iz varstva pri delu in osnov samoupravljanja. Praktični del tekmovanja pa je potekal v nekaterih delovnih kolektivih. V idrijski Iskri so tekmovali orodjarji in konstrukcijski ključavničarji ter električarji. Kot zanimivost velja omeniti tekmovanje 11 orodjarjev v izdelovanju nožev, ki jih bodo v prihodnje uporabljali v redni proizvodnji kompresorskih motorjev. V idrijski Iskri so namreč doslej na leto izdelovali 20 orodjarskih nožev, ki pri obdelavi zahtevajo veliko vložene znanja in strojne obdelave. Konstrukcijski ključavničarji pa so izdelovali navijalne šablone, ki jih bodo v prihodnje prav tako uporabljali v proizvodnji in sicer v Iskrinem obratu na Vrniku.

Iskra

Iskra Telematika — Industrija za telekomunikacije in računalništvo Kranj, n. sol. o.,
TOZD-MSO-Montažno servisna organizacija, n. sol. o.,
 61000 Ljubljana, Medvedova 28

Komisija za kadrovske zadeve objavlja prosta dela in naloge

1. Vodjo centra za popravilo telefonske opreme

Pogoji:

- dipl. inž. elektrotehnike
- zaželeno delovne izkušnje in poznavanje tehnologije popravila elektronskih enot in izkušnje pri vodenju ter organiziranju centra

2. Samostojnega serviserja telefonskih sistemov

(dva izvajalca)

Pogoji:

- elektrotehnik — šibki tok
- vozniški izpit B kategorije

3. Šoferja v kadrovsko splošni službi

za prevoz oseb in opravljanja kurlrskih poslov

Pogoji:

- triletna poklicna šola
- vozniški izpit B kategorije

4. Čistilke

Pogoj:

- končanih osem razredov osnovne šole
- Za opravljanje del in nalog bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Poskusno delo je določeno s Pravilnikom o delovnih razmerjih TOZD. Ponudbe z dokazili o šolski izobrazbi ter opisom doseganega dela pošljite v osmih dneh na naslov: ISKRA TOZD Montažno-servisna organizacija, Ljubljana, Medvedova ul. 28. Prijavljene kandidate in kandidatke bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem sprejemanju prijav.

Programska sveta 3 in 12 prirejata

Posvet o SMD

elementi in tehnologija za površinsko montažo, ki bo 10. 6. 1986 v PPC Ljubljana, Trg revolucije 3, v veliki dvorani s pričetkom ob 9. Lepo vabljeni.

Površinska montaža elementov je tehnologija, ki v svetu izredno prodira. Japonci jo že množično uporabljajo, zahodne države pa se nanjo že resno pripravljajo.

V Iskri sta to tehnologijo v prednostni program uvrstila dva programska sveta za strateške programe Iskre:

- Programski svet za elektronske elemente
 - Programski svet za skupne tehnološke osnove
- z namenom to tehnologijo v Iskri čimprej vpeljati, ker brez nje Iskra v svetu kmalu ne bo več konkurenčna. Menimo, da bi s skupnimi močmi v Iskri to tehnologijo sorazmerno hitro osvojili. Namen posveta:

— pregledati stanje v Iskri, tako na področju elementov za površinsko montažo, kot na področju tehnologije in naprav za površinsko montažo

— medsebojno informiranje o tem, katere akcije smo za realizacijo tega projekta že zastavili.

Menimo, da je pravočasno uvajanje te tehnologije v Iskrinih organizacijah izredno pomembno in zato pričakujemo res široko udeležbo Iskrinih razvojniki ter njihove predloge v razpravi na posvetovanju.

Programski svet 3

Programski svet 3 prireja

Posvet o permanentnih magnetih,

ki bo 13. 6. 1986 v PPC Ljubljana, Trg revolucije 3, v pritličju, v mali dvorani s pričetkom ob 8. Lepo vabljeni.

Želite letovati v Poreču?

Počitniška skupnost Suha krajina, Žužemberk obvešča »Iskraše«, da je še nekaj prostih sob v domu v Poreču, na Ljubljanski cesti 35 in to 3, 4 in 5 posteljnih v času od 2. 7. 1986 — 16. 9. 1986 po terminih za 7, 10 in 14 dni.

V domu imate možnost kuhanja, ali prehrane v bližnji restavraciji VEROVITICA. Za jedilni pribor in posteljnino je v domu preskrbljeno.

Cena nočnin za odrasle je 1.200 din, za otroke 800.- din za noč. Prijave pošljite pisмено na naslov Počitniška skupnost Suha krajina, Žužemberk, 68360 Žužemberk.

Telefonske informacije dobite na štev.: 068-84-115, int.: 19 do 14., ali 068-84-109 pa tudi popoldne. POHITITE!

Iskra

Iskra Servis, n. sol. o.
61001 Ljubljana, Rožna dolina IX/6a

objavlja prosta dela in naloge za nedoločen čas

Kadrovsko splošno področje

Organizatorja varstva pri delu in požarne varnosti

Pogoji: — končana višja tehnična varnostna šola

- 1 leto delovnih izkušenj v stroki
- strokovni izpit iz varstva pri delu
- 3 mesece poizkusnega dela

Korespondenta

Pogoji: — končana srednjo upravno-administrativna šola, V. stopnje

- 6 mesecev delovnih izkušenj
- 2 mesečno poizkusno delo

CTSO Ljubljana

2 servisna tehnika za protipožarne sisteme

Pogoji: — končana srednja elektrotehnična šola, V. stopnje

- 1 leto delovnih izkušenj
- opravljen izpit B kategorije
- 2 mesečno poizkusno delo

Kandidati naj vloge z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev pošljejo v roku 8 dni po objavi na naslov: ISKRA SERVIS LJUBLJANA, KADROVSKO SPLOŠNO PODROČJE, Topniška 58.

Iskra

Iskra—SOZD elektrokovinske industrije, n. sol. o.

Izobraževalni center Iskre
610001 Ljubljana, Trg revolucije 3

razpisuje strokovno izpopolnjevanje na temi:

Temelji upravljanja in vodenja v organizacijah

in
Vodenje udeležencev v industrijskem mednarodnem trženju

v času od 5. 6. do 7. 6. 1986 in od 19. 6. do 21. 6. 1986 v Škofji Loki

Temi sodita v prvi okvir specialističnega in periodičnega strokovnega izpopolnjevanja, ki je namenjeno vsem direktorjem tržnih področij in vodjem sektorjev v izvozni dejavnosti Iskre, poslovodnim delavcem, svetovalcem, kakor tudi direktorjem poslovnih enot Iskre v tujini ter vodjem komercialnih OZD v delovnih organizacijah Iskre, ki hočejo postati uspešnejši v mednarodnem trženju s poznavanjem različnih organizacijskih sistemov in psihologije trženja.

Vsebina:

1. Temelji upravljanja in vodenja v organizacijah
2. Vodenje udeležencev v industrijskem mednarodnem trženju
3. Poslovni primer — obravnava konkretnega primera nastopa Iskre v tujini
4. Razprava o problemih organiziranosti Iskre v mednarodnem trženju

Vodja programa: Jernej Velkavrh, dipl. ing. el.

Čas in kraj: S prvim delom programa strokovnega izpopolnjevanja bomo pričeli dne 5. 6. 1986 ob 15. v hotelu Transturist v Škofji Loki in bo trajal do 7. 6. 1986 do 18. 15. Drugi del se bo pričel dne 19. 6. 1986 ob 8. in bo trajal do 21. 6. 1986 do 14.

Prijave: Podpisane in potrjene prijavnice pošljite na naslov: SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3/XI. Podrobnejše informacije o programu lahko dobite pri Jerneju Velkavrhju na tel. št.: 061/213-213, int. 13-82, o organizaciji seminarja pa pri Sonji Vrhovec, tel. št.: 061/222-212.

Iskra

Iskra Commerce, n. sol. o.
61001 Ljubljana, Trg revolucije 3

Vabi k sodelovanju sodelavce za opravljanje naslednjih del, oz. nalog:

Tržno področje DVR

Za nedoločen čas

Vodja izvoznega sektorja Turčija

Pogoji: — dipl. ekonomist, ali dipl. ing. elektrotehnike, oz. z delom pridobljene delovne zmožnosti

- 4 leta delovnih izkušenj
- zunanjetrgovinska registracija
- aktivno znanje angleškega jezika
- 3 mesečno poskusno delo

Dejavnost zastopanja tujih firm

za nedoločen čas

Referent dinarske operative

Pogoji: ekonomist

- 2 leti delovnih izkušenj
- 2 mesečno poskusno delo

Kandidati naj vloge v roku 8 dni po objavi z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev pošljejo na naslov:
ISKRA COMMERCE, LJUBLJANA, Kadrovski sektor, Topniška 58.

Upokojenci Kibernetike in ERO

Obveščamo vas, da se lahko prijavite in vplačate 600 din za udeležbo na dnevu Iskrednevu borca'86 v Kibernetiki, pri savski vratar- ni št. II. Če ne utegnete sami, vas lahko prija- vijo tudi znanci oz. svojci.

Pred kratkim so se upokojile 3 naše sodelavke: Marija Koprivec, delavka v navijalnici, ki je prišla v Iskro 1954, Stojanka Djaniš, zaposlena v Iskri od leta 1955, sprva kot delavka v kleparni, zadnjih 20 let pa v kopirnici ter Fani Kajfež, ki je prišla v Iskro leta 1968 iz tedanjega Agrokombinata in delala sprva, kot obolista v obratnem knjigovodstvu, zadnjih 10 let pa je bila blagajničarka.

Na skromni slavnosti so se jim za dolgoletno prizadevno delo in vložen trud zahvalili sodelavci in predstavniki DO Elektrovezve ter jim zaželeli veliko prijetnih let v krogu domačih. Kot so nam povedale se bodo odslej posvetile hišnim opravilom, saj je dela vedno dovolj, njihovi otroci in vnučki pa bodo poskrbeli, da jim ne bo dolgčas. Vse imajo rade tudi ročna dela, izlete v naravo, v posebno veselje pa jim bo, kot so dejale, srečanje s svojimi sodelavci s katerimi so se lepo razumele.

B. Č.

Trdna osnova za prihodnji izvoz števecv v ZRN

V štirih mesecih do prototipa

V Tovarni števecv v DO Iskra Kibernetika v Kranju so v štirih mesecih razvili in izdelali prvo serijo 100-urnega kazalnika maksimuma. Izdelke že preizkušajo nemški kupci in so z njimi zelo zadovoljni. Dokaz več, da v Kibernetiki znajo zadovoljiti zahtevne kupce iz razvitih držav. Novi kazalnik bo nadomestil mehansko izvedbo, saj ima številne prednosti.

Iskra že 20 let uspešno prodaja električne števce tudi v ZRN, kjer je poleg nemških tovarn edini dobavitelj teh izdelkov. Letno izvozi v Nemčijo do 100 tisoč števecv v skupni vrednosti 3 milijone dolarjev. Zato je zahodnonemško tržišče zelo pomembno za Iskra Kibernetiko. V Tovarni števecv nenehno dopolnjujejo ponudbo števecv in dodatne merilne opreme. To je zelo zahtevno, saj nas Nemčija prehitava z razvojem merjenja električne energije za pet do deset let. Nemškim kupcem lahko ob hudi konkurenci ponudimo le najsodobnejše dosežke, pri čemer ima odločilno vlogo predvsem domače znanje.

Lani so v Nemčiji začeli proučevati nove načine tarifnega merjenja električne energije. Srednje velike odjemalce, ki jih je 100 do 500 tisoč, nameravajo opremiti z dodatnimi napravami, ki bi poleg porabljene energije merile še srednjo obremenilno moč. Nekaj sto takih naprav, ki so jih v Tovarni števecv razvili in izdelali v rekordnem času, so nemški kupci poleg naprav drugih proizvajalcev že vgradili v svoja omrežja. Brez sodelovanja pri testiranju in uvajanju teh naprav bi Iskra lahko v prihodnjih letih izgubila položaj na nemškem trgu in s tem kar več kot četrtino skupnega izvoza števecv.

V štirih mesecih od zahtevnika do prototipa

Ko so v Tovarni števecv zvedeli za zahteve nemškega elektrogospodarstva, so takoj ukrepali. Za razvoj 100-urnega kazalnika maksimuma je bila določena razvojna skupina, ki jo je uspešno vodil **Slavko Vidic**. **Alojz Rakovec** je bil glavni razvijalec programske opreme, **Franc Jerala** pa je razvil elektronsko vezje. **Jože Šifkovič** je uporabil sodobne konstrukcijske prijeme. **Srečo Lipanovič** je načrtoval tiskano vezje z novim CAD sistemom, **Franc Trobec** je uporabil sodobne komponente za izviren napajalni del kazalnika maksimuma.

Doseženi rezultat je pomembna podlaga za uspešen izvoz števecv in merilne opreme v naslednjih letih, zato podrobneje predstavljamo ustvarjalne napore omenjenih razvijalcev.

»Najprej smo izdelali zahtevnik,« pripoveduje vodja skupine **Slavko Vidic** »in lani v avgustu pospešeno začeli razvijati posamezne dele naprave. Delo je bilo naporno in zahtevno, pogosto smo delali izven delovnega časa,

popoldne in zvečer. Zato je bil razvojni del na log kmalu zaključen.

Ze v oktobru smo se začeli pripravljati na izdelavo ničelne serije izdelkov. Pri tem seveda ni šlo brez sodelovanja ostalih služb v TOZD. V skupini, ki se je ukvarjala s pripravami za izdelavo prve serije, so bili poleg mene še: **Alojz Rakovec** iz tehničnega razvoja, **Roman Pikec** iz TPP, **Tomaž Kožuh** iz GPP, **Marjan Valter** iz proizvodnje elektronskega programa in **Marjan Bernard** iz tehnične kontrole števecv.«

Imeli ste težave, ker niste pravočasno dobili materiala?

»Morali smo uporabiti najsodobnejše ključne dele, ki so novost na trgu. Za 200 kosov smo naročili material v oktobru. Z velikimi napori smo dobili toliko materiala, da smo decembra izdelali prve tri prototipe. Enega smo takoj poslali v Nemčijo, kjer so ga začeli testirati. Veliko nam je pomagal tudi Leopold Žnidar iz Razvojno-raziskovalne cnote, preskrbel nam je vse najnunjnejše elemente za izdelavo prototipov. Letos smo sredi februarja izdelali 150 kazalnikov. Pripravili smo tudi prospekt, vso razvojno in izdelavno dokumentacijo, kontrolne prepise ter embalažo. Skratka, izdelek je bil v zelo kratkem času pripravljen na redno proizvodnjo.«

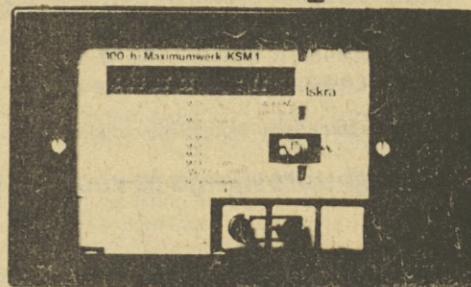
Kdaj se bo začela?

»Počakati moramo na rezultate testiranja naših naprav v nemškem elektrogospodarstvu. Če bodo ugodni, naj bi skupaj s števci letno prodali še 25 do 30 tisoč kazalnikov maksimuma.

Za domači trg bomo napravo predelali oziroma prilagodili za 15 in 60-minutno merilno periodo. Tako bo novi kazalnik lahko uspešno nadomestil sedanjo mehansko izvedbo, saj bo omogočal nastavitve periode od 5 do 60 minut, merjenje maksimalne vrednosti v več tarifah ter kumulativni prikaz porabljene energije.«

Uporabljene so bile tudi nove in zanimive rešitve, nekatere so bile zahtevane s strani nemškega trga?

»Za hiter razvoj izdelka je treba imeti na razpolago sodobne komponente,« je pojasnil **Alojz Rakovec**. »Tako smo prvič uporabili enočipne mikroračunalnike, ki so programsko prilagodljivi in omogočajo večkratni vpis programa za določeno aplikacijo. Primerni so le za prototipno proizvodnjo in majhne serije. Vpis prog-

100-urni kazalnik maksimuma KSM 1

rama pri proizvajalcu čipov namreč traja tri mesece in pride v poštev le za serije nad 10.000 kosov. Uporabili smo tudi neizbrisni pomnilnik (non volatile RAM) za hranjenje merjenih podatkov ob izpadu napajanja. S tem smo dosegli zanesljivo delovanje brez baterij. Te pomnilnike bomo uporabljali tudi pri novem elektronskem kazalniku za domače tržišče.

Za učinkovito razvojno delo je treba imeti ustrezna orodja za posamezne komponente. Še pred nekaj leti takega izdelka v našem oddelku ne bi mogli razviti v tako kratkem času. Sedaj v razvoju imamo potrebno opremo, žal pa je proizvodna oprema desetkrat ali celo stokrat dražja od razvojne. Zato jo le počasi nabavljamo. Posledica tega je zaostajanje elektronskega programa števecv. Če se ne bomo zavzeli za hitrejšo premike, lahko zapisane cilje v srednjeročnem planu kar pozabimo...

Proizvodnjo bo torej treba ustrezno organizirati?

»V letu 1987 načrtujemo proizvodnjo 15-minutnega kazalnika maksimuma za večje odjemalce. Ti bodo sestavni del merilnih garnitur, katerih vsako leto izdelamo do 20 tisoč. Z leti bomo klasične kazalnike nadomestili z elektronskimi. Za tako povečan obseg proizvodnje elektronskega programa pa bo treba proizvodnjo bolj organizirati,« je poudaril **Slavko Vidic**. »Urediti bo treba avtomatsko vstavljanje elementov, avtomatsko kontrolo tiskanih vezij, vhodno kontrolo elementov in kontrolo končnih izdelkov. S prostori najbrž ne bo posebnih težav, težje pa bo dobiti opremo in delavce z ustreznim znanjem. Razen tehničnega razvoja (podobno je tudi v drugih TOZD) se z elektroniko ne ukvarja skoraj nobena služba. Na področju tehnologije nimamo elektronikov, tudi kontrola je prilagojena velikoserijski mehaniški proizvodnji in nima primerne opreme za kontrolo elektronskih izdelkov. Na te težave in ovire razvojniki opozarjamo že več let...«

Moralno priznanje je več vredno kot nagrada

Razvijalci v skupini, katere dosežek smo predstavili, so opozorili tudi na neustrezno nagrajevanje razvijalcev. Ob vsakem poizkusu, da bi jih bolj primerno nagradili, se vedno pojavijo preveč težav. Pravijo, da v uravnilovki ni rešitve. Medtem pa strokovnjaki odhajajo na bolj plačana mesta, za vzgojo novih kadrov pa je treba več časa in prizadevanja.

V pogovoru so večkrat poudarili pomen tesnega sodelovanja razvoja in ostalih služb. Le s tem je mogoče v kratkem času pripraviti redno proizvodnjo. Prejšnji mesec so iz Nemčije prejeli sporočilo, da je novi 100-urni kazalnik maksimuma enakovreden tujim napravam, ki jih testirajo. Moralno priznanje je za razvojnike več vredno kot denarna nagrada. Njihovo delo je ustvarjalno, v proizvodnji premalo poznano in — žal tudi neustrezno vrednoteno.

Alojz Boc
Foto: Ivan Okršlar

Razvojna skupina je v kratkem času razvila novi kazalnik

Nevenki

Ni še dolgo, ko smo se v kolektivu, predvsem v krogu tvojih najbližjih sodelavk, veselili tvojega življenjskega uspeha, ko si postala mamica, ko si doživela enega redkih veselih trenutkov v svojem življenju, ko si z rojstvom hčerke izpolnila svoje žensko poslanstvo. Toliko bolj pa nas je prizadela grenka in žalostna vest, da sta se rojstvo in smrt, ta večna spremljevalca življenja, tako v kratkem času zarezala v tvojo usodo. Člani kolektiva, v katerem si delala 10 let, sočustvujemo s tvojimi najbližjimi in najdražjimi. Tvoje sodelavke — matere občutijo in izražajo bolečino, ki jo v tem trenutku ne zna in ne more izraziti tvoje najdražje, tvoj otrok. Vsaka sodelavka iz tvoje delovne skupine bi ti rada povedala besede v slovo, vendar so čustva močnejša od besed. Ko so sodelavke izvedele, da te ne bo več k traku, so se izdelki na traku razredčili, nadomestile pa so jih solze, simbol tvojega dela in spoštovanja do tebe. Spoštovana Nevenka, tvoja prekratka življenjska pot je bila težka. Začela se je pred 28 leti v Podvidači pri Sanskem mostu.

Skrb za kruh in volja do življenja in dela te je pripeljala v naš kolektiv. Ko si z delom in svojim značajem končno le uspela ugnati težke smeri življenjske usode in si v Ivanu dobila ljubečega sopotnika za življenje, dostojno delovni ženi in materi, te je tako nepričakovano spet udarila usoda s svojo kruto roko.

Vse to poznamo, zato nam je težko. Verjemi mi, da smo s te-

mi besedami izrazili le del čustev, ki jih ob tvojem slovesu doživljamo člani kolektiva. Naj se v imenu kolektiva TGA poslovim od tebe, spoštovana Nevenka z željo, da bi ti bilo to poslednje bivališče prijetnejše, kot je bila tvoja kratka življenjska pot.

Sodelavci iz TOZD
TGA Reteče

Dušanu Lahu

Neprijetna, toda žal zelo kruta vest, da te ne bo več med nami, je odjeknila tako iznenada, da smo vsi obnemeli. Nimamo besed, ki bi jih lahko izrekli tebi v slovo, da bi se oddolžili za tvoje dolgoletno uspešno delo v našem kolektivu. Če se vrnemo na celotno tvoje delo v Iskri, bi letos praznoval 30-letni jubilej. Posebne uspehe si žel na inovativni dejavnosti, kar dokazujejo tvoje diplome in priznanja ter patenti, katere si dosegel s svojim neutrudnim ustvarjalnim delom.

Zavedamo se, da nismo izgubili samo sodelavca, temveč tudi dobrega prijatelja, ki je življenje zajemal z vso popolnostjo osebnosti, katere ga je s prirojeno vztrajnostjo in trdno voljo zgradila v moža očeta in soproga.

Ostalo je še veliko nedorečenega, tvoji načrti in tvoje želje so za nas obveznost, ki te bo trajno vezala v našo sredino in kazala pot, kako je treba živeti in delati.

Sodelavci Iskre,
TOZD Tovarna žarnic

Štefanu

Z žalostjo v srcih smo se mnogo prezgodaj poslovili od marljivega, vestnega sodelavca, ki je delil z nami vesele in težke trenutke dvaindvajset let. Priden, zavzet delavec na odgovornem delovnem mestu izmenskega vodje galvanike nikoli ni okleval, ko si je bilo treba poleg rednih delovnih obveznosti naložiti na pleča še odgovorno delo v samoupravnih organih Tovarne TV sprejemnikov na Pržanu. Prizadeven in neutruden, kot na svojem delovnem mestu pa je bil tudi v svoji krajevni skupnosti, kjer mu nikoli ni bilo žal časa za nesebično sodelovanje v gasilskem društvu.

Komaj štiriinštirideset let star si odšel od nas, spoštovani Štefan, mnogo prezgodaj, da bi uredničil svoje življenjske načrte, mnogo prezgodaj, da bi lahko užival sadove svojega trdega in napornega dela, med nami si zapustil praznino, vrzel, ki je ne bomo mogli zapolniti!

Sodelavci iz TOZD TV Pržan

Boštjanu Murausu

Našega priljubljenega Boštjana, vodje kadrovske službe v

Invest servisu, ni več. Usoda mu je utrgala nit življenja prav na službenem potovanju v Zemunu, ko je usklajeval dela za Invest serviso patronat nad osnovno šolo Majde Vrhovnikove s pobratenimi šolami.

Po izobrazbi je bil absolvent filozofske fakultete, smeri pedagogika in psihologija. Ker je živel v skromnih razmerah, se je moral že med študijem honorarno zaposliti. Tako si je izboril značaj ter nabral življenjske izkušnje za poznejše kadrovske delo.

K nam je prišel pred osmimi leti in takoj smo ga vzljubili. Kopicca izjemno dobrih lastnosti, mirnost in treznost presoje ter temeljitost pri delu, predvsem pa strokovnost so ga odlikovale tako, da si je pridobil ugled in spoštovanje celotnega kolektiva Invest servisa.

Naš Boštjan je imel tudi redko lastnost, da ni nikoli silil v ospredje. Bil je skromen in tih, namesto trde besede pa je stresel raje dovtip, ali šaljivo a vzgojno pripoved. Malokdo tudi ve, da je bil pesniško navdahnjen. Le ob redkih priložnostih smo lahko občudovali verze, ki so dokazovali, da je njihov oče filozof in temeljit poznavalec človeške psihe.

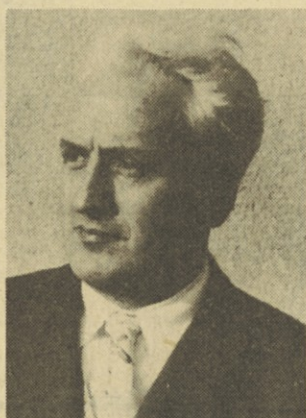
Odšel je premlad, komaj 50 let je imel — torej v najlepših ustvarjalnih letih. S svojo visoko strokovnostjo in pravilno življenjsko naravnostjo bi lahko še mnogo pomagal naši organizaciji, toda tudi to, kar je ustvaril v prid Invest servisa, ni malo, zato smo mu od srca hvaležni.

Še dolgo se ga bomo spominjali.

Sodelavci Invest servisa

Nevenka

Dušan Lah

Štefan

Boštjan Muraus

Drugi o nas

Štipendija

Tekmovanje mladih fizikov v Kranju je imelo mnogo svetlih točk, vsaj glede znanja in množičnosti mladih srednješolcev. Toda nedvomno je Iskra-Kibernetika pokazala in dokazala, kakšen mora biti posluš za — jutri. Ta jutri je namreč mnogo bolj pomemben prav za take delovne organizacije in zato je bil stik srednje šole in delovne organizacije dober in koristen. To pa pomeni, da niso izgubljali časa z govori in pojedlnami — pokroviteljstvo Iskre-Kibernetike se je odražalo v strokovno pripravljene razstavi merilne tehnike za fiziko in zlasti v nagradah. Pa ne, da bi bili mladi fiziki že taki »materialisti« — čeprav je fizika pač po naravi taka — bolj je šlo za potezo, da je najboljši mladi fizik dobil nagrado: štipendijo. To pa denes ni kar tako in čeprav v obrazložitvi piše, da se mu po preteku šolanja ni treba zaradi tega zaposliti v Iskri, to nima tiste odbijajoče vsebine bojazni pred novimi kadri, ampak resnično vsebino: nagrada je spodbuda in poudarilo, da je mlad človek s svojim znanjem (vendarje) lahko tudi cenjen. Da bi bilo takega posuša čimveč...

Dnevnik, 20. 5. 1986

Srečanje brigadirjev — veteranov MDB

Odbor brigadirjev-veteranov MDB pri MK SZDL LJUBLJANA tudi letos prireja tradicionalno srečanje brigadirjev-veteranov MDB, ki so sodelovali v delovnih akcijah 1945–1956.

Letošnje, 5. srečanje brigadirjev-veteranov MDB bo v soboto, dne 14. junija 1986 ob 9. uri

v Rekreativnem centru JEŽICA v Ljubljani (bivši »Štern«). Poskrbeli bomo za krajši kulturni program, ples in razvedrilo. Za gostinske storitve na srečanju bo poskrbljeno, stroške krijejo udeleženci sami.

Udeležencem bo na razpolago tudi posebna spominska značka 5. srečanja. Na srečanje vabimo vse brigadirje-veterane MDB iz vseh ljubljanskih občin, seveda pa so vabljeni, tako kot vedno doslej, brigadirji-veterani MDB iz vse Slovenije.

Vse udeležence srečanja prosimo, da se pri vходу v Rekreativni center JEŽICA javijo naši dežurni ekipo zaradi vpisa v seznam brigadirjev-veteranov MDB iz območja Ljubljane, ker še vedno ni dovolj popoln.

Iz izkušenj vemo, da nam našega srečanja tudi slabo vreme ne more pokvariti, zato pričakujemo tudi letos številno udeležbo brigadirjev-veteranov MDB.

— Vse je odvisno od penzijskih gostov! Če jih ne bo, tudi izvenpenzijske porabe, na katero najbolj računamo, ne bo!

<p>— HOČEŠ STAVITI, DA ODDAJA POVABILA ZA ...</p>		ISKRA	VEČJA OKROGLA POSODA	MOLČEČNOST	ELEMENT	NEKDANJA ENOTA ZA ZRAČNI PRITISK	ZAČETNIK ARIJANSTVA	SKUPINA OTOKOV V BENGAL ZALIVU	ETIOPSKI PLEMISKI NASLOV
		ČEŠKI SKLAD. (BEDRIH)							
		BARVNI ODTENKI NA SLIKI							
		LADO LESKOVAR			SLIKAR DEBENJAK				
		ROPARSKI KUŠČAR			ERNEST MAY				
									AFR. PLEMEN. IN JEZIKOVNA SKUPINA
ISKRA	AMER. IGRALKA GARDNER	AFRIŠKI VELETOK	RUMENOKLJUNI PTIČ PEVEC	PRVI MOŠKI ANGL. PIVO		ZENSKA IZ ROMANA »APRIL« MIHELICEVE	BARIJ ROMULOV BRAT		
LETOVIŠČE PRI KOPRU					ARABSKA DRŽAVA				
					IVAN TAVČAR				
VRSTA GODALA									DESNI PRITOK LABE ČSSR
DANSKI OTOK V MALEM BELTU									VRSTA PLATNA

Misli

- Ošabnost je palica nevednosti
- Kjer vlada brezbriznost, nihče ne opominja
- Kaj zna napraviti bedak? Razdreti tisto, kar je dobro narejeno!
- Če hočeš užaliti nasprotnika, ga hvali zaradi vrlin, ki mu manjkajo
- Občudujem in preziram ljudi, zaradi vsega, kar so zmožni prenašati.
- Skrb je dragocen zaklad, ki ga pokažemo le dobrim prijateljem!
- Kdor je brez prijateljev, hodi po zemlji kot tujec
- Ni hujšega strupa, kot je moč nad drugimi ljudmi.

Mali oglasi

Prodaj nov dvoredni pletilni stroj Brother na kartice. Telefon — dopoldne: 574-276, popoldne: 347-833.

Iskra

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva Iskra — SOZD elektrokovinske industrije — Ljubljana. Ureja uredniški odbor. Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika Miloš Pavlica, odgovorni urednik Dušan Željenzov, tehnični urednik Drago Pečenik. Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo. — Naslov: Ljubljana Gregorčičeva 23 telefon: 223-977. Priprava za tisk: DIC TOZD Grafika, Novo mesto. Tisk: ČTP Pravica — Dnevnik, TOZD Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila davka od prometa proizvodov.